

castellum

VERENIGING VOOR LOKALE GESCHIEDENIS
VAN KALKEN EN LAARNE

www.waldack.be/castellum

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
JAARGANG XXII – NR. 2 – JUNI 2005

Provincie
Oost-Vlaanderen
Centrale Bibliotheek

castellum

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VAN DE VERENIGING VOOR LOKALE GESCHIEDENIS VAN KALKEN EN LAARNE

BESTUUR

Erevoorzitter:	Jonkheer de Pessemier 's Gravendries, Slot van Laarne, 9270 Laarne
Voorzitter:	Marcel Meys, Kruisenstraat 31, 9270 Kalken, tel. 09 367 55 06
Secretaris:	André Van De Sompel, Kruisenstraat 70, 9270 Kalken, tel. 09 367 83 54
Penningmeester:	Lieven Hanselaer, Koffiestraat 61, 9270 Kalken
Bibliothecharis:	Antoon Afschrift, Brandemanstraat 93, 9270 Laarne
Redactiesecr.:	Eric Balthau, Termstraat 80, 9270 Laarne
Leden	Dirk Clerick, Nerenweg 72, 9270 Kalken Luc De Ruyver, Apostelhuizen 8a, 9270 Kalken Johan R.J. De Wilde, Varensbos 29, 9920 Lovendegem Felix Waldack, J. Van De Veldestraat 7, 9270 Kalken, tel. & fax 09 367 80 92 - e-mail: felix@waldack.be

Verantwoordelijke uitgever:
Marcel Meys,
Kruisenstraat 31, 9270 Kalken

WOORD VOORAF

Met het ingaan van de vakantie is het bestuur van onze vereniging blij u een nieuw nummer van ons tijdschrift te kunnen aanbieden. Zoals we in het woord vooraf van het vorige nummer hebben aangekondigd, willen we ons tijdschrift niet beperken tot bijdragen van bestuursleden maar het ook openstellen voor artikels van jonge historici. Voor hen is het goed dat zij voor hun werk, dat dikwijls van groot belang is voor het lokaal historisch onderzoek, een klankbord hebben in de vorm van publicatie in lokale historische tijdschriften.

Het hoofdartikel wordt deze keer verzorgd door Goedele De Roo uit Kalken, studente geschiedenis aan de Universiteit Gent. Tijdens haar tweede kandidatuur geschiedenis in het academiejaar 2003-2004 maakte ze onder leiding van prof. dr. Erik Vanhaute een oefening over de politieke, sociale en economische aspecten van de verschillende regimewisselingen tussen 1790 en 1820 in de gemeente Kalken. Omdat in het verleden in ons tijdschrift reeds verschillende bijdragen, ook over Laarne, zijn verschenen over deze periode ¹ en omdat de scriptie van Goedele De Roo bijna naadloos aansluit bij een andere bijdrage over Kalken², hebben we er voor gekozen om haar werk quasi in extenso te publiceren. Wegens de omvang van haar werk zijn we echter verplicht geweest het deel over de demografische ontwikkelingen in Kalken tussen 1790 en 1820 te verschuiven naar een later nummer van ons tijdschrift. Het werk van Goedele De Roo getuigt in elk geval van een professionele gedegenheid.

Intussen heeft het bestuur van onze vereniging niet stilgezeten en staat er nog van alles op stapel voor de nabije toekomst. In opdracht van het gemeentebestuur van Laarne waren we tijdens het Scheldeweekend van 11 en 12 juni 2005 in de persoon van onze secretaris en duivel-doet-al André Van De Sompel aanwezig met een tentoonstelling rond de vaart van Kalken op het Vaartplein in Kalken op zondagmiddag 12 juni 2005. Op 11 september 2005 wordt de 17de Open Monumentendag georganiseerd door een comité waarin, naast vertegenwoordigers van het gemeentebestuur en enkele plaatselijke organisaties, ook enkele bestuursleden van onze vereniging zetelen. Thema dit jaar is "Hout". Daarbij zullen de klassieke monumenten in Laarne en Kalken bekeken worden vanuit deze specifieke invalshoek maar zullen ook nieuwe aspecten van de plaatselijke geschiedenis belicht worden. Op vrijdag 26 oktober 2005 om 20 u houdt ons bestuurslid Johan De Wilde een nieuwe voor-

¹ A. Afschrift, Het politiek personeel van de gemeente Laarne van het einde van het Ancien Regime tot de Franse Tijd (1789-1814), *Castellum*, XVIII, nr. 2, 2001, p. 3-43; A. Afschrift, Het politiek personeel van de gemeente Laarne tijdens de Hollandse tijd (1814-1830), *Castellum*, XXI, nr. 1, 2004, p. 5-53; K. Bauwens, De crisis van de jaren 1840 in de gemeente Laarne, *Castellum*, XIX, nr. 3-4, 2002, p. 5-51.

² N. Van Alboom, Arm Vlaanderen: Kalken, *Castellum*, XX, nrs. 2-3, 2003, p. 5-56.

dracht in de reeks over de heksenprocessen in Laarne. Deze keer gaat het over “Josyne Luyckx, onvoorwaardelijk vrijgesproken”. De voordracht gaat door in de nieuwe raadzaal van het gemeentehuis en de toegang is gratis.

Met onze voorzitter Marcel Meys is het zoals met wijn: hoe ouder hoe beter. In zijn geval betekent dat opnieuw een publicatie. Recent werd immers van zijn hand *De staten van goed van het Land van Gavere 1700-1742* gepubliceerd. Het boek telt 182 bldzijden en kost 12 euro. Hoewel het boek niet direct betrekking heeft op de geschiedenis van Kalken en Laarne is het de vrucht van een leven lang opzoekingen van onze voorzitter in de rijksarchieven van Gent en Beveren.

Van de lopende jaargang XXII zullen de nummers 3 en 4 samen uitgebracht worden. Voor het eerst in de geschiedenis van onze vereniging wagen we ons aan de publicatie van een licentiaatsthesis, die in 2004 werd voorgelegd aan de Universiteit van Gent. Wegens de grote omvang van het werk en de beperkte financiële middelen van onze vereniging, en omdat we het aan de auteur verplicht zijn dit werk van groot belang voor de lokale geschiedenis van Laarne als één geheel te publiceren, zal u het volgende, maar uiterst lijvige nummer van ons tijdschrift dus pas in december 2005 in de bus krijgen.

Het bestuur wenst aan alle leden van onze vereniging en aan alle lezers van ons tijdschrift veel leesplezier en een aangename vakantie.

Eric Balthau

REVOLUTIONAIR VLAANDEREN? KALKEN 1790- 1820¹

Goedele De Roo

1. Inleiding

Bij wijze van inleiding wil ik even de zoekweg die ik gevolgd heb, toelichten. Al van bij de identificatie van de gemeente Kalken zag het ernaar uit dat selectie kon nodig zijn. Bij verdere uitdieping van het archiefmateriaal, bleek dit inderdaad het geval te zijn. Ik heb me dan in mijn onderzoekwerk voornamelijk toegelegd op de uitgaande briefwisseling van de gemeente. Ik heb getracht om zoveel mogelijk een globaal beeld te schetsen van de hele periode 1790 - 1820. Het was echter door de omvang van het archief helaas onmogelijk om alle bronnen na te kijken.

Voor de periode, 1790 - 1795, heb ik de 'Briefwisseling met de hoofdschepenen van het Land van Dendermonde' nagekeken (GOA Kalken, 8). Deze bundel bevat losse papieren, enigszins chronologisch geordend, van de periode 1750 - 1795. De akten die erin bewaard zijn, betreffen de inkomende briefwisseling. Heel wat van de bewaarde akten zijn algemene rondzendbrieven, gericht naar alle schepenbanken van het Land van Dendermonde. Vanaf 1750 lijkt dit archief vrij volledig te zijn. Voor de periode waarrond het onderzoek hier gaat, valt het op dat er bijna alleen maar informatie bewaard is van de periodes van Oostenrijkse heerschappij. Van de Eerste Franse Annexatie vinden we enkel de publicatie van de Decreten van de staat terug, en van de Tweede Franse Annexatie werden zelfs helemaal geen bronnen bewaard. Dat wijst erop dat de schepenbank van Kalken niet hervormingsgezind was, en systematisch de hoofdschepenbank van Dendermonde bleef volgen.

Tijdens de periode van het Directoire (1795 - 1799) was Kalken een deel van het municipaal kanton Overmere. Van deze periode zijn echter geen bronnen bewaard. In de archieven waren wel enkele bundels (GOA Overmere, 6-14) met verscheidene correspondentiestukken van Overmere uit de 17^e en 18^e eeuw terug te vinden, maar ook daarin ontbrak steeds de periode 1795 - 1800. Na het verzamelen van meer inlichtingen, bleek dat het archief van het municipaal kanton vernietigd werd op 21 oktober 1798 tijdens de Boerenkrijg.

Van de periode van het Consulaat en Keizerrijk die hierop volgde (1799 - 1814) waren dan weer zeer veel archieven bewaard: correspondentie met de prefect (GOA Kalken, 266-268), correspondentie met diversen (GOA Kalken, 271), kopie van uitgegane brieven (GOA Kalken, 274, 272) en beraadslagingen van de gemeenteraad (GOA Kalken, 275-276). Hier was enige selectie wel noodzakelijk. De archieven

¹ Met dank aan André Van De Sompel, Luc De Ruyver en E.H. Jozef François voor het ter beschikking stellen van reeds verwerkt archiefmateriaal en literatuur. Afkorting: RAB: Rijksarchief Beveren; GOA: gemeentelijk oud archief.

met de correspondentie met de prefect waren losse akten, gebundeld per jaar. Hierin zaten alweer heel wat algemene rondzendbrieven van de prefect of onderprefect. Deze archieven heb ik uiteindelijk niet volledig nagekeken, toen bleek dat ik meer interessante informatie kon vinden in de kopieën van de uitgaande brieven. Dit zijn twee boeken, waarin in totaal 1322 akten zijn opgenomen. Spijtig genoeg werd niet altijd de feitelijke informatie opgenomen, maar soms enkel de verwijzing naar datgene wat verstuurd werd. Toch bevatten deze boeken al een massa informatie om door te nemen. Tussen 1806 en 1812 heb ik de informatie noodgedwongen iets selectiever moeten inkijken dan de andere jaren. Ik heb getracht zeker de overgangperiodes tussen verschillende regimes goed te documenteren.

Vanaf de overgang naar de Nederlandse Periode werd opnieuw een dergelijk boek met kopieën van de uitgaande briefwisseling aangelegd (GOA Kalken, 273). Dit bevatte 610 akten, die ik wel volledig doorgelezen heb. Net zoals in de vorige periode waren er heel wat stereotiepe correspondenties (zoals de maandelijksse staat van misdrijven gepleegd in de gemeente, of de maandelijksse staat van de bevolkingsverschuivingen binnen de gemeente). Deze bevatten helaas ook niet altijd de feitelijke informatie. Ik heb die briefwisseling niet systematisch opgenomen in de ontsluiting, maar wel telkens van een kleine periode een overzicht van de frequentie geschetst.

2. Politiek personeel ²

Voor een overzicht van het politieke personeel in de woelige periode tussen 1790 en 1820, hoefde ik niet specifiek meer alle archieven te gaan raadplegen. Dit onderzoek was namelijk al eens uitgevoerd ³. De randinformatie over de politieke personen en machtswissels is gebaseerd op de literatuur als op het eigen opzoekwerk in het archief.

PERIODE VAN DE BRABANTSE OMWENTELING (1789 - 1790)

De heerlijkheid Kalken stond onder het gezag van het Land van Dendermonde. De schakel tussen het dorpsbestuur en de overheid van het land werd gevormd door haar hoofdschepenbank, bestaande uit zeven leden. Het plaatselijke bestuur in Kalken werd gevormd door de baljuw, de griffier en de schepenbank. Laatstgenoemde bestond uit een burgemeester en zes schepenen.

² Verklarende woordenlijst: *adjudicateur*: aanbesteder, *commissaris répartiteur*: ambtenaar die de aanslag vaststelt, *congé*: militair verlof of voorlopige vrijstelling van militiedienst, *conscript*: dienstplichtige, *conscriptie*: dienstplicht, *garde champêtre*: veldwachter, *hospice (civil)*: (burgerlijk) armenhuis, *percepteur*: belastingontvanger, *porteur de contraintes*: ambtenaar verantwoordelijk voor de bevelschriften.

³ E. BOGAERT, A. VAN DE SOMPEL, *Kalken, van de Franse Revolutie tot de gemeentefusie met Laarne*, 1997, p. 292-343.

Baljuw⁴: J. A. Cromphaut
 Griffier: J. De Geyter
 Burgemeester: J(acobus) B. Baeten
 Schepenen: J(ean) B.Baeten, J. Bogaert, G. Bracke, J. De Letter (/1790),
 P. Drieghe, C. Ongena.

In 1790 was J. De Letter geen schepen meer (vermoedelijk was hij overleden). Hij werd niet vervangen door iemand anders, bijgevolg bestond de schepenbank van Kalken in 1790 maar uit zes leden.

EERSTE OOSTENRIJKSE RESTAURATIE (december 1790 - november 1792)

Op 11 mei 1791⁵ legde het - bijna volledig vernieuwde - Kalkense bestuur de eed van trouw aan het landsbestuur af. Enkel de griffier en de burgemeester behielden hun functie. In mei 1791 beval de Grote Raad van Mechelen de afzetting van J. Leirens als baljuw, en de restauratie van J.A. Cromphaut. Het duurde echter tot januari 1792 voor laatstgenoemde zijn functie weer overnam.

Baljuw: J. Leirens (1791)
 J. A. Cromphaut (1792)
 Griffier: J. De Geyter
 Burgemeester: J(acobus) B.Baeten
 Schepenen: B. Bauwens, D. De Poorter, J. De Vilder, J. F. Van Leuven,
 P. Vander Meulen, J. Verstraeten.

EERSTE FRANSE ANNEXATIE (november 1792 - maart 1793)

In Kalken werd binnen bepaalde kringen zeer enthousiast gereageerd op de Franse woorden *liberté* en *égalité*. Begin december 1792 werd een vrijheidsboom geplant voor de kerk, en werd besloten om negen nieuwe volksvertegenwoordigers te kiezen.

Voorzitter: J. J. Debbaudt
 Secretaris: B. D'Haemer
 Leden: P. Aelterman, G. Bauwens, B. De Bock, L. Driege, L. D'Hooge,
 P. Slabbaert, D. Van Den Bosch.

De oude gezagsdragers van Kalken werd opgedragen zich te onderwerpen aan de nieuwe volksvertegenwoordiging van de 'municipaliteit', en de eed af te leggen voor J.J. Debbaudt. Alle functies werden echter behouden, enkel griffier J. De Geyter gaf zijn functie door aan zijn zoon F.G. De Geyter. De schepenbank mocht zich enkel nog bezig houden met rechtspraak.

⁴ Officieel heette deze functie *baljuw ende meier*.

⁵ E. BOGAERT, A. VAN DE SOMPEL, *Kalken, van de Franse Revolutie tot de gemeentefusie met Laarne*, 1997, p. 302.

Baljuw: J. A. Cromphaut
 Griffier: F. G. De Geyter
 Burgemeester: J(acobus) B. Baeten
 Schepenen: B. Bauwens, D. De Poorter, J. De Vilder, J. F. Van Leuven,
 P. Vander Meulen, J. Verstraeten.

De nieuwe volksvertegenwoordigers konden echter niet zoveel gewicht in de schaal werpen als ze gehoopt hadden, verder dan de bekendmaking van de Decreten kwamen ze niet ⁶. De hoofdschepenbank van Dendermonde bleef bestaan, en in januari 1793 protesteerde de Kalkense bevolking massaal bij hen tegen de geplande provinciale belastingen ⁷. Vanaf februari 1793 werden steeds minder vergaderingen gehouden.

TWEEDE OOSTENRIJKSE RESTAURATIE (maart 1793 - juli 1794)

Door de Restauratie werd de volksvertegenwoordiging afgeschaft. Algemeen traden de Oostenrijkers vooral repressief op tegen de vroegere plaatselijke aanhangers van het Franse bewind, hoewel daar voor Kalken niet bijzonder veel van terug te vinden is. De samenstelling van het politieke 'Ancien Régime'-bestuur van het bleef ongewijzigd.

Baljuw: J. A. Cromphaut
 Griffier: F. G. De Geyter
 Burgemeester: J(acobus) B. Baeten
 Schepenen: B. Bauwens, D. De Poorter, J. De Vilder, J. F. Van Leuven,
 P. Vander Meulen, J. Verstraeten.

TWEEDE FRANSE ANNEXATIE (juni 1794 - september 1795)

De gegevens betreffende Kalken voor deze periode zijn zeer schaars, we weten enkel dat de gemeentelijke functionarissen nog steeds werden behouden.

Baljuw: J. A. Cromphaut
 Griffier: F. G. De Geyter
 Burgemeester: J(acobus) B. Baeten
 Schepenen: B. Bauwens, D. De Poorter, J. De Vilder, J. F. Van Leuven,
 P. Vander Meulen, J. Verstraeten.

⁶ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 8, 2 februari 1793.

⁷ E. BOGAERT, A. VAN DE SOMPEL, 1997, p. 306.

DIRECTOIRE (september 1795 - november 1799)

De eerste maanden van het Directoire werden in Kalken nog geen bestuurlijke hervormingen doorgevoerd. F.G. De Geyter (voormalig griffier) werd benoemd tot agent van Kalken, maar hij weigerde deze functie. B. De Bock nam die taak voorlopig over.

1796

In de eerste helft van 1796 vond een grondige reorganisatie van de gemeentelijke administratie plaats. In januari 1796 werden de parochies - vanaf dan municipaliteiten genoemd - onderverdeeld in kantons ⁸. Kalken, Overmere, Laarne, Uitbergen, Berlare, Moerzeke en Grembergen werden ondergebracht in het kanton Overmere van het arrondissement Dendermonde, in het Schelvedepartement. Het departement stond onder de leiding van een prefect. Kalken had binnen dit kanton veruit de grootste bevolking (3889 inwoners) ⁹, maar misschien wilde men het onafhankelijkheidsstreven van de Kalkenaren tijdens de Eerste Franse Annexatie wel bestraffen door van Kalken niet de hoofdmunicipaliteit te maken.

De wetgevende en uitvoerende macht werden gesplitst. Op lokaal gebied hield de uitvoerende macht toezicht via een *Commissaire du Directoire*, die verslag uitbracht bij de hogere overheid. De municipale of kantonnale raad fungeerde als wetgevend lichaam. Deze bestond uit een voorzitter, een secretaris, een kantoncommissaris, en een agent en adjunct van elke gemeente die deel uitmaakte van het kanton. Voor het kanton Overmere bestond de kantonnale raad dus uit zeventien leden.

In 1796 werden de functionarissen aangesteld, en niet benoemd zoals in de Franse grondwet geschreven stond. D. De Poorter werd aangesteld tot agent. Hij was schepen geweest de voorbije jaren, maar hij weigerde de benoeming. Na lang aandringen werd hij tenslotte vervangen door P.F. D'Haemer.

Directoire-commissaris: P. Van Moffaert

Kantonnale Raad:

Agent Kalken: D. De Poorter
P. F. D'Haemer

Adjunct Kalken: G. Bauwens

1797

Begin 1797 werden dan toch twee kiesvergaderingen in het leven geroepen, namelijk de *Assemblée Communale* op gemeentelijke basis, voor de verkiezing van de agent en adjunct; en de *Assemblée Primaire* op kantonnale basis, voor onder andere de verkiezing van de voorzitter en de secretaris van de kantonnale raad. De

⁸ De municipaliteiten met een bevolking van meer dan 5000 inwoners bleven wel nog zelfstandig bestaan.

⁹ Cf. partim Demografie, Bevolkingsaantal.

Directoire-commissaris werd aangesteld van hogerhand, en dus niet verkozen. Er waren 620 stemgerechtigden, wat een aandeel van 16% van de bevolking was ¹⁰. Deze stemgerechtigden verkozen ex-griffier F.G. De Geyter tot agent, die deze keer het ambt wel aanvaardde.

Commissaire de Directoire: P. Van Moffaert

Kantonnale Raad:

Voorzitter:	F. Beertens
Secretaris:	B. Pieters
Agent Kalken:	F. G. De Geyter
Adjunct Kalken:	F. J. De Wilde

1798

In het volgende jaar gingen slechts 26 personen (of 0,2% van het totale aantal stemgerechtigden) van het kanton Overmere stemmen. C.C. Debbaudt, de zoon van de voorzitter van de volksvertegenwoordigers van tijdens de Eerste Franse Annexatie, werd verkozen tot agent. J.F. De Wilde voerde zijn taak als adjunct nog een tweede jaar uit.

Directoire-commissaris: P. Van Moffaert

Kantonnale Raad:

Voorzitter:	F. Beertens
Secretaris:	B. Pieters
Agent Kalken:	C. C. Debbaudt
Adjunct Kalken:	J. F. De Wilde

1799

In 1799 gingen amper 12 mensen meer stemmen dan in het jaar daarvoor met 38 stemmers voor het hele kanton bleef het aantal nog steeds betreurend laag. De nieuwe agent - P.J. Debbaudt - was de broer van de vorige, die vermoedelijk weggezuiverd werd door de kantonnale commissaris. J. Van Damme (zijn adjunct) kon het niet met hem vinden, en zette de bevolking op tegen P.J. Debbaudt. P. Van Moffaert werd op 15 mei 1799 ¹¹ vervangen door L. Webber als Directoire-commissaris. Eerstgenoemde trad nu op als secretaris van de kantonnale raad.

Directoire-commissaris: L. Webber

Kantonnale Raad:

Voorzitter:	F. Beertens
Secretaris:	F. Van Moffaert
Agent Kalken:	P. J. Debbaudt
Adjunct Kalken:	J. Van Damme

¹⁰ E. BOGAERT, A. VAN DE SOMPEL, 1997, p. 314.

¹¹ E. BOGAERT & A. VAN DE SOMPEL, 1997, p. 316.

CONSULAAT - KEIZERRIJK (november 1799 - april 1814)

1800

De wet van 17 februari 1800 gaf de gemeenten hun zelfstandig bestuur terug. De prefect van het Scheludedepartement benoemde in Kalken de burgemeester en de gemeenteraadsleden. De burgemeester duidde onder de gemeenteraadsleden zelf een adjunct aan. Op 21 mei 1800 ¹² werd C.C. Debbaudt (die in 1798 agent van Kalken geweest was) aangesteld tot voorlopige burgemeester. Op 2 januari 1801 ¹³ werd hij dit ook volwaardig. Hij bleef zijn functie behouden gedurende het hele Franse regime. Op 28 mei 1800 benoemde hij F.G. De Geyter - de voormalige griffier en agent van Kalken - als adjunct, maar deze bedankte voor de functie. Hij werd wel lid van de gemeenteraad. Na verdere problemen werd functie van adjunct uiteindelijk ingevuld door J.B. Van Den Abeele, die ook eerst geweigerd had.¹⁴ Aangezien Kalken ca. 4000 inwoners had, bestond de gemeenteraad uit twintig leden. Eind 1800 wenste L. De Lausnay vervangen te worden. B. Bauwens kwam in zijn plaats. Het is opvallend dat haast alle leden van de schepenbank van tijdens het Oostenrijkse Regime opnieuw in de gemeenteraad zetelden: J.B. Baeten (ex-burgemeester), B. Bauwens, F.G. De Geyter (ex-griffier), D. De Poorter, J. De Vilder, P. Vander Meulen en J. Vander Straeten.

Burgemeester: C. C. Debbaudt

Adjunct: (J. B. Van Den Abeele)

Gemeenteraadsleden: P. Aelterman, J. B. Baeten, G. Bracke, B. Bauwens (1800), P. J. Dauwe, F. G. De Geyter, L. De Lausnay (/1800), D. De Poorter, J. De Vilder, L. A. D'Hooge, L. Drieghe (fs. J.), L. Drieghe, F. Florijn, B. Haeghens, F. Lammens, L. Naudts, D. Scheire, A. Tollenaere, P. J. Van Beneden, P. Vander Meulen, J. Vander Straeten (+1803) ¹⁵.

1803

Om de drie jaar werd de helft van de gemeenteraadsleden vervangen. Dit gebeurde door loting. De nieuwe raadsleden werden (her)verkozen door de leden, en vervolgens benoemd door de prefect. Op 20 september 1803 benoemde de prefect D. De Poorter, J.B. Dauwe, F.G. De Geyter, P.J. Van Beneden, P.J. De Wilde, L. Haeghens, J.F. Roels, L. De Wilde, A.F. De Letter en B. Verlinden tot (nieuwe) leden ¹⁶. Drie van hen hadden de vorige legislatuur ook al een mandaat vervuld. Begin 1804 nam

¹² E. BOGAERT & A. VAN DE SOMPEL, 1997, p. 321.

¹³ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 274, 2 januari 1801.

¹⁴ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 266, 7 juli 1800.

¹⁵ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 274, 25 juli 1800.

¹⁶ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 274, 20 september 1803.

J.B. Van Den Abeele ontslag. Vanaf 11 juli 1804 ¹⁷ kon de burgemeester rekenen op twee adjuncten: J.H. Polfliet als eerste en J.C. Bauwens als tweede adjunct.

Burgemeester: C. C. Debbaudt

Eerste Adjunct: J.B. Van Den Abeele

J. H. Polfliet (1804)

Tweede Adjunct: J. C. Bauwens (1804)

Gemeenteraadsleden: P. Aelterman, J. B. Baeten, G. Bracke, J. B. Dauwe, F. G. De Geyter, A. F. De Letter, D. De Poorter, J. De Vilder, L. De Wilde, P. J. De Wilde, L. Drieghe (fs. J.), F. Florijn, B. Haeghens, L. Haeghens, L. Naudts, J. F. Roels, A. Tollenaere, P. J. Van Beneden, P. Vander Meulen, B. Verlinden.

1806

Bij de loting en verkiezingen van 1806 werden vier nieuwe gemeenteraadsleden benoemd en werden er zes herverkozen. J.F. De Coene, J. De Veirman, C. Vander Brugghen en P.J. Vanderlinden waren de nieuwe gezichten. In 1808 werd tweede adjunct J.C. Bauwens vervangen door P.J. De Wilde, die in de vorige legislatuur als gemeenteraadslid gezeteld had.

Burgemeester: C. C. Debbaudt

Eerste Adjunct: J. H. Polfliet

Tweede Adjunct: J. C. Bauwens

P. J. De Wilde (1808)

Gemeenteraadsleden: P. Aelterman, J. B. Baeten, G. Bracke, J. B. Dauwe, J. F. De Coene, F. G. De Geyter, A. F. De Letter, D. De Poorter, J. F. De Veirman, L. De Wilde, L. Drieghe (fs. J.), F. Florijn (+1808), B. Haeghens, L. Haeghens, L. Naudts, A. Tollenaere, P. J. Van Beneden, C. Vander Brugghen, P. J. Vanderlinden, B. Verlinden.

1810

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1810 veranderde er niet veel. Alle uitgelote gemeenteraadsleden werden herverkozen. Enkel J. De Veirman was een nieuw lid, hij verving F. Florijn die in 1808 overleden was. Het profiel van de leden was vrij stereotiep: de gemiddelde leeftijd was bijna zestig jaar, en veertien onder hen waren landbouwer ¹⁸.

Burgemeester: C. C. Debbaudt

Eerste Adjunct: J. H. Polfliet

¹⁷ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 266, 11 juli 1804.

¹⁸ E. BOGAERT & A. VAN DE SOMPEL, 1997, p. 325.

Tweede Adjunct:	P. J. De Wilde
Gemeenteraadsleden:	P. Aelterman, J. B. Baeten (+1811), G. Bracke, J. B. Dauwe, J. F. De Coene, F. G. De Geyter, A. F. De Letter (+1813), D. De Poorter, J. F. De Veirman, J. De Veirman (+1813), L. De Wilde (+1813), L. Drieghe (fs. J.), B. Haeghens (+1813), L. Haeghens, L. Naudts, A. Tollenaere, P. J. Van Beneden, C. Vander Bruggen, P. J. Vanderlinden, B. Verlinden.

1813

In 1813 veranderde er heel wat meer in de samenstelling van de gemeenteraad. Maar liefst vijf leden van de vorige legislatuur waren overleden: J.B. Baeten (1811), A.F. De Letter (1813), J. De Veirman (1813), L. De Wilde (1813) en B. Haeghens (1813). Er werd een drastische verjongingskuur doorgevoerd, en ook het beroepenscala werd uitgebeid. De leden verkozen niet minder dan negen nieuwe personen: B. Baeten, P.M. Bracke, L. De Jaegher, H.W. De Koninck, F. De Weirt, P.J. Nieulant, L. Roels, F.J. Van Belle en J. Van Haute. Enkel D. De Poorter werd herverkozen ¹⁹. Deze samenstelling bleef bewaard tot het einde van het Franse regime.

Burgemeester:	C. C. Debbaudt
Eerste Adjunct:	J. H. Polfliet
Tweede Adjunct:	P. J. De Wilde
Gemeenteraadsleden:	P. Aelterman, B. Baeten, G. Bracke, P. M. Bracke, J. B. Dauwe, J. F. De Coene, L. De Jaegher, H. W. De Koninck, D. De Poorter, F. De Weirt, L. Drieghe (fs. J.), L. Haeghens, L. Naudts, P. J. Nieulant, L. Roels, A. Tollenaere, F. J. Van Belle, P. J. Van Beneden, J. Van Haute, B. Verlinden.

Algemeen gezien bleef het gemeentebestuur gedurende de hele periode van het Consulaat en het Keizerrijk tamelijk homogeen. Acht leden van het bestuur die in 1800 aangesteld waren, oefenden nog steeds hun zelfde taak uit bij de overgang naar de Nederlandse periode: C.C. Debbaudt als burgemeester, en P. Aelterman, G. Bracke, D. De Poorter, L. (fs. J.) Drieghe, L. Naudts, A. Tollenaere en P.J. Van Beneden als gemeenteraadsleden. Zeven anderen konden hun ambt niet verderzetten door overlijden.

OVERGANGSPERIODE (april 1814 - september 1815)

Al op 25 september 1813²⁰ had burgemeester C.C. Debbaudt zijn ontslag ingediend. Dit werd echter niet aanvaard door de overheid, zowel tijdens het Franse regime als

¹⁹ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 272, 13 september 1813.

²⁰ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 272, 25 september 1813.

tijdens de Overgangperiode. Vanaf januari 1814²¹ trad eerste adjunct J.H. Polfliet op als plaatsvervanger. In februari 1814 verlieten de Fransen onze streken, en werd het bestuur overgenomen door de geallieerde troepen. Op de vergadering van 21 maart 1814 was echter niemand van de verkozenen van 1813 aanwezig. De officiële samenstelling van de gemeenteraad bleef echter ongewijzigd.

Burgemeester:	C. C. Debbaudt
Eerste Adjunct:	J. H. Polfliet
Tweede Adjunct:	P. J. De Wilde
Gemeenteraadsleden:	P. Aelterman, B. Baeten, G. Bracke, P. M. Bracke, J. B. Dauwe, J. F. De Coene, L. De Jaegher, H. W. De Koninck, D. De Poorter, F. De Weirt, L. Drieghe (fs. J.), L. Haeghens, L. Naudts, P. J. Nieulant, L. Roels, A. Tollenaere, F. J. Van Belle, P. J. Van Beneden, J. Van Haute, B. Verlinden.

VERENIGD KONINKRIJK DER NEDERLANDEN (september 1815 - augustus 1830)

1815

Onder de nieuwe heerschappij werd het aantal gemeenteraadsleden beperkt tot elf en de burgemeester. Er werden geen nieuwe verkiezingen uitgeschreven. Men werkte verder met de langst zetelende raadsleden (zeven van de elf zaten al in de gemeenteraad sinds 1800). De plaatsen van P. Aelterman, L. Drieghe en B. Verlinden werden na hun wegvallen tijdelijk opgevuld door B. Baeten en L. Van Hoecke. Vermoedelijk kon burgemeester C.C. Debbaudt niet omgaan met het nieuwe regime, want het grootste deel van deze ambtstermijn liet hij zich vervangen door eerste adjunct J.H. Polfliet.

Burgemeester:	C. C. Debbaudt
Eerste adjunct:	J. H. Polfliet
Tweede adjunct:	P. J. De Wilde
Gemeenteraadsleden:	P. Aelterman (/1817), B. Baeten (1817), G. Bracke, J. B. Dauwe, J. F. De Coene, D. De Poorter, L. Drieghe (fs. J.) (/1817), L. Haeghens, L. Naudts, A. Tollenaere, P. J. Van Beneden, L. Van Hoecke (1817), B. Verlinden (/1817).

1818

In 1818 vonden dan toch verkiezingen plaats. Hiervan werden in Kalken echter geen gegevens teruggevonden. We weten wel dat er een nieuwe burgemeester aantrad:

²¹ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 272, 19 januari 1814.

E. Rooman verving C.C. Debbaudt na jarenlang bestuur. In de praktijk echter was J.H. Polfliet vermoedelijk nog steeds degene die het feitelijke bestuur van de gemeente in handen had. Vanaf 1 oktober 1818 is ondertekent hij zijn briefwisseling als gedelegeerd burgemeester ²².

Burgemeester: E. Rooman

1822

In 1822 werd een gemeenteraad geïnstalleerd met een bijna volledig nieuw gezicht. Naast de burgemeester namen ook drie schepenen en acht gemeenteraadsleden deel aan het bestuur. Omdat E. Rooman vaak afwezig was, duurde het niet lang (tot 16 maart 1823) ²³ vooraleer C.C. Debbaudt in ere hersteld werd. Zijn plaats in de gemeenteraad werd ingenomen door C. De Geyter.

Burgemeester: E. Rooman
C. C. Debbaudt (1823)

Eerste schepenen: F. De Weirt

Schepenen: P. F. Dauwe, P. J. Nieulant

Gemeenteraadsleden: P. J. Bracke, H. W. De Koninck, S. De Poorter,
P. Schollaert, J. Van Der Meulen, M. Van Trappen, G. Van
Rijsselberghe, J. Van Ruytegem.

3. Bestuur en beleid

3.1. Bestuur

PERIODE VAN DE BRABANTSE OMWENTELING (1789 - 1790)

Datum: 16 juli 1789

Afzender: Hoofdschepenen van het Land van Dendermonde (D'hollander)

Geadresseerde: Baljuw, burgemeester en schepenen van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 8

Inhoud: De keizer vraagt om advies van al zijn onderdanen betreffende welke nuttige maatregelen hij kan treffen in het voordeel van de instellingen van de religie, het lot van de lijdenden, en het onderwijs.

EERSTE FRANSE ANNEXATIE (november 1792 - maart 1793)

Datum: 2 februari 1793

Afzender: Volksvertegenwoordigers van het burggraafschap Dendermonde

Geadresseerde: Commissarissen van het burggraafschap Dendermonde

²² Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 273, 1 oktober 1818.

²³ E. BOGAERT & A. VAN DE SOMPEL, 1997, p. 337.

Bron: RAB, GOA Kalken, 8

Inhoud: Decreten van de staat om de vrijheid en gelijkheid van de burgers te bewaren.

CONSULAAT - KEIZERRIJK (november 1799 - april 1814)

Datum: 24 januari 1800

Afzender: Burgemeester van Wetteren

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Er werd afgesproken dat de gemeenten Kalken en Wetteren samen een brug over het 'Wettend Lootjen' zouden aanleggen. De burgemeester vraagt welke constructeur van Kalken hiervoor aangesteld werd.

Datum: 7 juli 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Er zijn problemen met de benoeming van de adjuncten: G.L. Scheire weigert om Bauwens te vervangen als eerste adjunct. Als tweede adjunct werd J.B. Van Den Abeele aangeduid, maar ook hij weigert het ambt. Bijgevolg heeft Kalken geen adjuncten.

Datum: 25 juli 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud:

- Lijst van de 'commissarissen repartiteurs' voor het jaar IX: J.C. Vander Brugghen, G.L. Scheire, L. Haeghens, P.J. Van Aerde, J.F. Bauwens.
- Lijst van de twintig gemeenteraadsleden (aangezien de gemeente uit ca. 4000 inwoners bestaat): F.G. De Geyter, D. De Poorter, P. Aelterman, A. Tollenaere, L.A. D'Hooge, F. Floryn, J. Vander Straeten, L. De Lausnay, B. Haeghens, J. De Vilder, P. Vander Meulen, L. Drieghe, P.J. Van Beneden, L. Naudts, L.F.J. Drieghe, G. Bracke, J.B. Baeten, D. Scheire, P.J. Dauwe en F. Lammens. Beroepen van de gemeenteraadsleden: 14 landbouwers, 4 renteniers, 1 molenaar en 1 koopman.

Datum: 1 oktober 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: De *adjudicateur* voor het jaar IX is - zoals in het jaar VIII - J. Clauwaert.

Datum: 25 november 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Lijst van de vijf *commissarissen répartiteurs* voor het jaar X: C.J. Vander Brugghen, D. De Poorter, J.F. De Veirman, S. Haeghens en J. Baeten.

Datum: 5 december 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Commissaris van de regering bij de Rechtbank van Eerste Aanleg van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud:

- Omdat er nog steeds geen adjunct aangesteld is, blijft de burgemeester deze correspondentie onderhouden.
- Overzicht van de misdaden die sinds 26 november gepleegd werden. Op 1 december hebben C. Peune en J. van Damme brandhout gestolen. De zaak is doorverwezen naar het Vredegerecht.

Datum: 1 januari 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Voorzitter van de Criminele Rechtbank van het Schelvedepartement en Voorzitter bij de Rechtbank van Eerste Aanleg bij het arrondissement Dendermonde.

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Op 29 december werd beslist dat P.J. Dauwe (inwoner van Kalken) tot jurylid benoemd wordt voor het huidige trimester.

Datum: 2 januari 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: C.C. Debbaudt is officieel benoemd tot volwaardige burgemeester van Kalken.

Datum: 22 februari 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Inwoners van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Op 23 februari zal de gemeenteraad openbaar gehouden worden met voorlezing van de gemeenterekeningen van het jaar VII.

Datum: 5 april 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: De beschuldiging dat de *percepteur* (Clauwaert) en de *porteur de contraintes* mensen zouden opgestookt hebben om fraude te plegen, is onterecht.

Datum: 1 oktober 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Gouverneur bij de rechtbank van Eerste Aanleg van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: In 1789 was er één rechtbank in Kalken voor burgerlijke criminaliteit. Haar jurisdictie omvatte enkel Kalken zelf. Haar samenstelling bestond uit inwoners van de gemeente.

Datum: 9 maart 1802

Afzender: Prefect van het Schelvedepartement (Faipoult)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Herhaling van de wetten die stellen dat het verboden is om Pasen te vieren, en dat het verboden is om graanelixir te produceren.

Datum: 2 augustus 1802

Afzender: Prefect van het Schelvedepartement (Faipoult)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Door problemen met het bijhouden van de administratie wordt op 30 augustus een vergadering georganiseerd in Wetteren voor de burgemeester en de *percepteur*.

Datum: 13 september 1802

Afzender: Hoofdontvanger van het Schelvedepartement

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken en G. Scheire

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: G. Scheire wordt aangeduid tot *percepteur* voor de gemeente Kalken van het jaar XI.

Datum: 15 september 1802

Afzender: Commissaris van de regering bij de Rechtbank van Eerste Aanleg van het arrondissement Dendermonde

Geadresseerde: Commissaris van de politie van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Ysebrant werd benoemd tot substituut bij de rechtbank, vanaf nu moet de commissaris hiermee samenwerken.

Datum: 20 december 1802

Afzender: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde (A. De Vos)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: De burgemeester stuurt niet elk semester de staat van overledenen door naar de Ontvanger van de registratie. Indien dit niet doorgestuurd wordt voor 26 december, zal de burgemeester vervolgd worden.

Datum: 20 september 1803

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Leden van de gemeenteraad van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Worden benoemd tot gemeenteraadslid door de prefect: D. De Poorter, J.B. Dauwe, F.G. De Geyter, P.J. Van Beneden, P.J. De Wilde, L. Haeghens, J.F. Roels, L. De Wilde, A.F. De Letter en B. Verlinden.

Datum: 25 april 1804

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: De leden van het Bureau van Weldadigheid hebben nagelaten de schulden van het Bureau op te lossen en hebben het verlies op de rente ten laste van het huis van Oostenrijk genegeerd. Twee van de leden dwarsbomen de werking van het Bureau, daarom zal de burgemeester twee nieuwe kandidaten voorstellen die deze functie willen overnemen.

Datum: 28 juni 1804

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: De tweede kandidaat voor de plaats van adjunct is J. Bauwens.

Datum: 7 juli 1804

Afzender: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde (A. De Vos)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Op 31 juli komt de prefect langs op controle. De burgemeester moet dan

naar het gemeentehuis van Wetteren gaan met alle bestuurlijke en administratieve documenten van de gemeente van het afgelopen jaar.

Datum: 11 juli 1804

Afzender: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde (A. De Vos)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: J.H. Polfliet en J. Bauwens worden benoemd tot adjuncten van Kalken, ter vervanging van De Poorter (heeft het ambt niet aanvaard) en Van Den Abbeele (aftredend adjunct).

Datum: 23 juli 1804

Afzender: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde (A. De Vos)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: P.J. Van Damme mag zich melden op het bureau van de onderprefect voor het ontvangen van zijn commissieloon als *percepteur* van de gemeenten Kalken, Laarne, Overmere en Uitbergen.

Datum: 10 maart 1806

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: F.G. De Geyter was de laatste griffier van Kalken.

Datum: 7 mei 1806

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Prefect van het Scheldedepartement, lid van het Legioen van Eer

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: De boete waartoe de grootste belastingsbetalers van Kalken veroordeeld waren in het jaar VII, werd al ingelost.

Datum: 16 augustus 1806

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Gisteren is in Kalken met alle mogelijke luister de verjaardag van de keizer gevierd. 's Morgens is een processie door de gemeente getrokken, waar zeer veel inwoners naar zijn komen kijken, ze riepen allerhande vreugdekreten uit, zoals "Leve de keizer, leve Napoleon!" In de namiddag en 's avonds werden nog feesten en activiteiten georganiseerd om de keizer te vieren.

Datum: 3 mei 1813

Afzender: Adjunct van Kalken (Polfliet)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde.

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: De burgemeester van Kalken, C.C. Debbaudt, werd aangesteld als jurylid voor het assisenhof van het Scheludedepartement voor de maand mei. De adjunct vervangt de burgemeester tijdens zijn afwezigheid.

Datum: 22 juli 1813

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Het is niet de adjunct die herbergier is, maar zijn echtgenote. De adjunct mengt zich niet in deze zaken, en houdt zich enkel bezig met zijn administratieve functie op het kantoor van de burgemeester.

Datum: 13 september 1813

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Leden van de gemeenteraad van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Worden benoemd tot gemeenteraadslid door de prefect: B. Baeten, D. De Poorter, F.J. Van Belle, L. Roels, H.W. De Koninck, J. Van Haute, F. De Weirt, P.M. Bracke, P.J. Nieulant en L. De Jaegher.

Datum: 25 september 1813

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Omdat de correspondentie voortaan verplicht Franstalig is, en de burgemeester niet onderwezen werd in deze taal, vraagt hij de onderprefect zijn ontslag te aanvaarden.

OVERGANGSPERIODE (april 1814 - september 1815)

Datum: 6 maart 1814

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Adjunct, gemeenteraadsliden, *commissarissen répartiteurs* en leden van het Bureau van Weldadigheid

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Alle aangeschrevenen zijn uitgenodigd om volgende zondag naar de hoogmis te gaan om te luisteren naar het Te Deum, gezongen ter ere van de Hoge Geallieerde Mogendheden, die de bevolking verlost hebben van de Fransen.

Datum: 7 maart 1814

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Staat van de ambtenaren die gehoorzaamheid en trouw beloven aan de Hoge Geallieerde Mogendheden.

Datum: 11 maart 1815

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Lijst van vijf kandidaten voor de benoeming van *commissaire répartiteur*.

Datum: 13 april 1815

Afzender: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: D. De Poorter, P.J. Aelterman, P.J. Van Aerde en J.F. Vermeulen zijn benoemd tot *commissaires répartiteurs* voor 1816.

VERENIGD KONINKRIJK DER NEDERLANDEN (september 1815 - augustus 1830)

Datum: 17 maart 1819

Afzender: Gedelegeerd burgemeester van Kalken (J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Koninklijke Districtscommissaris van Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: B. Merckaert (*porteur de contraintes* te Wetteren) en P. Van Damme (*garde champêtre* te Kalken) hebben zich schuldig gemaakt aan fraude. Het dossier is door- gestuurd naar de procureur des konings.

Datum: 16 april 1819

Auteur: Gedelegeerd burgemeester van Kalken (J.H. Polfliet)

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Sluiting van het register van correspondentie. Inhoud: 610 brieven (14 februari 1814 - 16 april 1819).

3.2. Financiën en belastingen

EERSTE OOSTENRIJKSE RESTAURATIE (december 1790 - november 1792)

Datum: 4 november 1791

Afzender: Hoofdschepenen van het Land van Dendermonde (D'Hollander)

Geadresseerde: Baljuw, burgemeester en schepenen van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 8

Inhoud: Om de meest dringende schulden die gemaakt werden tijdens de revolutie af te lossen, moet voor het einde van het jaar een bedrag van een miljoen gulden verzameld worden. Ook Kalken moet hiervoor een bedrag bijleggen, naast de jaarlijkse lopende schuldenaflossing.

Datum: 17 april 1792

Afzender: Hoofdschepenen van het Land van Dendermonde (D'Hollander)

Geadresseerde: Baljuw, burgemeester en schepenen van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 8

Inhoud: Er zijn nog openstaande rekeningen voor de jaren 1785 tot 1789. Deze moeten zo snel mogelijk betaald worden.

TWEEDE OOSTENRIJKSE RESTAURATIE (maart 1793 - juni 1794)

Datum: 15 juni 1793

Afzender: Hoofdschepenen van het Land van Dendermonde

Geadresseerde: Baljuw, burgemeester en schepenen van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 8

Inhoud: Er moet in Kalken een comité opgericht worden ter bevordering van de vrijwillige patriottische giften om de keizer te steunen in de oorlog tegen 'de vijanden van Kerk en Staat'.

Datum: 17 maart 1794

Afzender: Hoofdschepenen van het Land van Dendermonde

Geadresseerde: Baljuw, burgemeester en schepenen van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 8

Inhoud: Er is nog een achterstallige betaling van de importquota van het jaar 1792-1793 van 1775 ponden, 9 schellingen en 9 groten. Deze moet dringend betaald worden. Voor de bijstand die Kalken verleend heeft aan de Fransen bij het terugtrekken na hun nederlaag, moet dezelfde som nog eens betaald worden aan de Hoofdfactorij.

Datum: voorjaar (eind maart?) 1794

Afzender: Hoofdschepenen van het Land van Dendermonde

Geadresseerde: Baljuw, burgemeester en schepenen van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 8

Inhoud: Het reglement van 17 februari 1794 bepaalde de belasting op de eigendommen, landerijen, huizen, tienden, molens, renten en koopmanschappen. De betaaltermijn is nu al een maand verstreken en er zijn nog steeds inwoners van Kalken in gebreke gebleven voor het betalen van de belasting op de huizen. De schepenen zullen hiervoor verantwoordelijk gesteld worden indien het probleem niet opgelost wordt binnen de acht dagen.

CONSULAAT - KEIZERRIJK (november 1799 - april 1814)

Datum: 3 juli 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Commissie van het *hospice civil* van Gent

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Op de grondrollen van de *percepteur* van de jaren V, VI en VII werden geen bezittingen van het *hospice civil*. Indien er goederen aanwezig zouden zijn in de gemeente, dan staan ze op naam van de gebruikers. Als er toch bezittingen worden teruggevonden, zullen ze opgenomen worden op de grondrollen van het jaar IX.

Datum: 27 juli 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Inwoners van de gemeente Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Veel burgers hebben hun patenten voor het jaar VIII nog niet betaald. Zij worden verzocht zich te wenden tot de *percepteur* der domeinen voor de aanvraag en tot de onderprefect voor de goedkeuring van hun patenten.

Datum: 1 oktober 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Commissie van het 'hospice civil' van Gent

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Er werden nog steeds geen bezittingen gevonden in Kalken van het *hospice civil* van Gent of omstreken op de grondrollen. Vandaar is het nog steeds onmogelijk om een overzicht op te maken.

Datum: 12 februari 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud:

- Begroting voor het jaar X.
- Eindafrekening van het jaar VIII.

Datum: 15 april 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Controleur van de belastingen van Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: De *commissarissen répartiteurs* hebben zich bezig gehouden met de veranderingen van de grondverdeling volgens de nieuwe matrix. In de gemeente van Kalken bestaat er een kadaster dat opgemaakt werd in 1760. Er zijn zeer weinig veranderingen sindsdien.

Datum: 25 december 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Staat van de schulden van Kalken. Het totale bedrag is 21 732, 13 fr.

Datum: 3 november 1803

Afzender: Prefect van het Schelvedepartement (Faipoult)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: De te betalen som voor de patenten bedraagt 51,81 fr.

Datum: 7 januari 1804

Afzender: Prefect van het Schelvedepartement (Faipoult)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Voor het jaar XII zijn er vijfenzeventig patentformules die moeten worden bezorgd aan de inwoners van Kalken die hieraan belastingplichtig zijn.

Datum: 24 juni 1804

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: De lijst van de ontvangsten van het gemeentelijke octrooi op bieren en stokerijen (periode 5 mei - 4 juni). Er zijn geen inkomsten omdat alle stokers beweren gestopt te zijn. Toch werd er 13 360 liter bier en 11 356 liter jenever geproduceerd. De ontvangsten hiervan zouden 45,424 fr. geweest zijn.

Datum: 14 juli 1804

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Ambulante inspecteur van het gemeentelijke octrooi

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: De ontvangsten van de Verenigde Rechten bedragen 62 382 fr. (periode 5 mei - 4 juli).

Datum: 17 september 1805

Afzender: Prefect van het Schelvedepartement (Faipoult)

Geadresseerde: Percepteur van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: De uitgaven van de gemeente Kalken voor het jaar XIV worden geraamd op 4000, 25 fr. De inkomsten daarvoor zijn de volgende: 1500,25 fr. opcenten aan de belastingen, en 2500 fr. opbrengsten van het octrooi.

Datum: 7 oktober 1805

Afzender: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde (A. De Vos)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: De stad Gent trekt 300 000 fr. uit voor de uitbouw van het Kanaal van Sas van Gent. Kalken moet hieraan een bijdrage leveren. De gemeenteraad moet onderzoeken welk bedrag de gemeente hiervoor kan uittrekken.

Bijlage: Rapport van de Kamer van Handel van Gent van 20 juli waarin besloten wordt dat de uitdieping van het Kanaal van Sas van Gent genoeg voordelen oplevert voor Gent zelf, en voor het hele departement, om de werken uit te voeren op kosten van de stad en het departement.

Datum: 9 oktober 1805

Afzender: Controleur van de belastingen

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: De gemeente Kalken moet nog een supplement betalen voor de belastingen van het derde trimester van het jaar XIII.

Datum: 17 oktober 1805

Afzender: Controleur van de belastingen

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: De gemeente Kalken heeft het supplement voor de belastingen nog steeds niet betaald. Dit moet dringend gebeuren.

Datum: 11 oktober 1805

Afzender: Prefect van het Schelvedepartement (Faipoult)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: De prefect heeft de *ordonnance comptable* doorgestuurd naar de hoofd-directeur van de afrekening in Parijs. Deze heeft zich ten gunste van de opheffing uitgesproken.

Datum: 2 december 1805

Afzender: Prefect van het Schelvedepartement (Faipoult)

Geadresseerde: *Percepteur* van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: De *percepteur* moet 416,91 fr. ophalen in de gemeente. Het heeft geen nut daarover zijn beklag te doen tegen de prefect, want de prefect heeft om vermindering gevraagd bij de betrokken minister, maar die heeft geweigerd.

Datum: 25 maart 1806

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud:

- Lijst van de inwoners die onderhevig zijn aan het octrooi.
- Lijst van de herbergiers. J. De Schepper, J. Willems, F. Buyse en J. De Veirman hebben geweigerd in te tekenen op de lijst.
- Kalken kan niet vergeleken worden met Wetteren of Overmere, omdat in beide gemeenten handel bedreven wordt op veel grotere schaal.

Datum: 21 februari 1807

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Ontvangers van de directe belastingen (J. Clauwaert en G.L. Scheire)

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Op 23 februari moeten de grondrollen van de personen, en die van deuren en vensters van de jaren IX en X afgeleverd worden aan de onderprefect.

OVERGANGSPERIODE (april 1814 - september 1815)

Datum: 14 februari 1814

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Wegens omstandigheden is men vergeten de kosten van de pastoor en onderpastoor van de pastorie van Beervelde in de begroting van 1813 in te voeren. De burgemeester vraagt toestemming om deze alsnog in te voegen onder de vrije kas van 1813.

Datum: 28 oktober 1814

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Burgemeester van Lokeren

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Rekening van de herstellingswerken gemaakt aan het metselwerk op de grens van Kalken, Lokeren en Destelbergen.

Datum: 26 juni 1815

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De pastoor en de onderpastoor van Beervelde moeten een deel van hun loon

ontvangen van de gemeente Kalken. Voor 1813, 1814 en het lopende deel van 1815 is dit nog niet gebeurd. Door een vergissing staat dit ook niet ingegeven in de begroting van 1813. De burgemeester vraagt wat hij aan deze situatie moet doen.

Datum: 5 juli 1815

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Pastoor van Beervelde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De gemeente Kalken moet het loon van de pastoor van Beervelde niet betalen, omdat de begroting van de parochie Beervelde van 1813 niet afgeleverd werd aan de prefect. Zolang dit niet gebeurd, moet de gemeente Kalken de lonen van 1813, 1814 en het lopende deel van 1815 niet uitbetalen.

Datum: 1 augustus 1815

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Pastoor van Beervelde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De begroting van Beervelde van 1814 werd ontvangen, en op basis daarvan betaalt de gemeente 33,3 fl. uit aan de Pastoor.

Datum: 21 september 1815

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De kostenraming voor de herstellingswerken van het pastoriehuis van Kalken bedraagt 14,14 fl.

VERENIGD KONINKRIJK DER NEDERLANDEN (september 1815 - augustus 1830)

Datum: 20 februari 1816

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud:

- Begroting van de gemeente voor 1816.
- Begroting van de kerkfabriek van Kalken en Beervelde voor 1816.
- Begroting van het Bureau van Weldadigheid voor 1816.
- Eindafrekening van de administratie van 1814.
- De eindafrekening van de gemeentelijke *percepteur* van 1814.
- De lijst met personen onderhevig aan het octrooi van 1814.

Datum: 27 april 1816

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Nielant, Dauwe, De Poorter, Scheire en Bracke

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Bovengenoemde *percepteurs* van Kalken moeten de rol van het octrooi voor 1816 opstellen.

Datum: 13 mei 1816

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De burgemeester herhaalt zijn vraag wat hij moet doen met de schulden uit de Oostenrijkse periode. De rente daarvan bedraagt ondertussen 4800 fl.

Datum: 12 juni 1816

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De som van de budgetten van het Bureau van Weldadigheid van de voorbije twaalf jaar: jaar XIII: 100 fr., jaar XIV: 93,37 fr., 1807: 200 fr., 1813: 145 fr. In totaal is dit een bedrag van 538,37 fr.

Datum: 7 september 1816

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De weg van Kalken naar Wetteren is dringend aan herstellingswerken toe. De kostenraming bedraagt 67,13 fr.

Datum: 27 september 1816

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Intendant van het Scheldedepartement

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De gemeente Kalken heeft geen schulden buiten deze opgenomen in de begroting. Die schulden bedragen voor 1816: 19 174,70 fr.

Datum: 6 januari 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Het loon van de pastoors is de voorbije jaren steeds een probleem geweest. De burgemeester vraagt of het loon dat in 1815 gegeven werd, kan gelden als vaste jaarlijkse betaling.

Datum: 23 februari 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud:

- Begroting van de gemeente voor 1817.
- Begroting van de kerkfabriek van Kalken en Beervelde voor 1817.
- Begroting van het Bureau van Weldadigheid voor 1817.
- Eindafrekening van de administratie van 1815. De eindafrekening van de gemeentelijke *percepteur* van 1815.
- De lijst met personen onderhevig aan het octrooi van 1815.

Datum: 10 maart 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De begroting van 1817 voorziet 141,75 fr. voor jaarlijkse herstellingswerken van bruggen en aquaducten.

Datum: 7 april 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De onderpastoor klaagt over het feit dat zijn loon verminderd werd. In 1816 bedroeg het 58,33 fr. De burgemeester zou dit graag opnieuw optrekken tot 83,33 fr. (39,37 fl.)

Datum: 12 april 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Zowel het Bureau van Weldadigheid als andere instellingen in Kalken hebben geen deel in de publieke schulden van Frankrijk.

Datum: 21 juni 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Controleur van de belastingen van de divisie Aalst

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud:

- Register van de personen onderhevig aan het patent.
- Matrix van de patenten.
- Staat van het vee van de gemeente.

Datum: 14 augustus 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: *Percepteurs* van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De burgemeester vraagt of de *percepteurs* hun functie in 1818 ook nog willen uitvoeren.

Datum: 18 oktober 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Kopie van de begroting van het Bureau van Weldadigheid van 1817.

Datum: 3 november 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud:

- Begroting van de gemeente voor 1818.
- Begroting van de kerkfabriek van Kalken en Beervelde voor 1818.
- Begroting van het Bureau van Weldadigheid voor 1818.
- Eindafrekening van de gemeentelijke *percepteur* van 1816.

Datum: 12 november 1817

Afzender: Burgemeester en gemeenteraadsleden van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Gemeentelijke *percepteur* van 1816

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De begroting van 1816 had een overschot van 1808,16 fr. Dit bedrag moet zo snel mogelijk doorgegeven worden aan de *percepteur* van 1817, P.J. Walrave.

Datum: 25 maart 1818

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA 24, 273

Inhoud: De staat van de goederen en renten van de kerkfabriek van de gemeente Kalken.

Datum: 1 augustus 1818

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: *Percepteur* van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De matrix van de patenten van het tweede trimester van 1818.

Datum: 7 augustus 1818

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: J. Dauwe, D. De Poorter, P.J. Nieulant, J.F. Van Der Meulen en J.F. De Vos

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Deze personen zijn benoemd tot *commissarissen répartiteurs* voor de directe belastingen voor 1819.

Datum: 1 oktober 1818

Afzender: Gedelegeerd burgemeester van Kalken (J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Koninklijke Districtscommissaris van Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud:

- Begroting van de gemeente voor 1819.
- Eindafrekening van de gemeentelijke *percepteur* van 1817.
- De rol van het octrooi van 1817.
- Begroting van de kerkfabriek van Kalken en Beervelde, en begroting van het Bureau van Weldadigheid werden nog niet ingeleverd.

Datum: 14 januari 1819

Afzender: Gedelegeerd burgemeester van Kalken (J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Controleur van de directe belastingen

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Register en matrix van de patenten van het vierde [sic] trimester van 1818.

Datum: 8 februari 1819

Afzender: Gedelegeerd burgemeester van Kalken (J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Koninklijke Districtscommissaris van Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Afrekening van de kosten van de herstellingswerken aan de pastorie.

3.3. Veiligheid

TWEDE OOSTENRIJKSE RESTAURATIE (maart 1793 - juni 1794)

Datum: 21 april 1794

Afzender: Hoofdschepenen van het Land van Dendermonde

Geadresseerde: Baljuw, burgemeester en schepenen van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 8

Inhoud: Lijst van personen die binnen vierentwintig uren het land (de Nederlanden) moeten verlaten. Indien zij daarna nog in het land verblijven, dienen ze opgepakt en uitgeleverd te worden.

CONSULAAT - KEIZERRIJK (november 1799 - april 1814)

Datum: 19 september 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Prefect van het Schelddedepartement

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Lijst van de *gardes champêtres* van Kalken. Deze worden betaald door de gemeente, zoals in de naburige gemeenten.

Datum: 10 oktober 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: P.J. van Damme en B. Ganseman

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Beide worden benoemd tot *garde champêtre* van het Dorp om 's nachts te patrouilleren en te waken over de publieke rust en eenieders eigendom. De onkosten worden vergoed door de wijk het Dorp. Elke decade moet verslag worden uitgebracht aan de burgemeester.

Datum: 25 november 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Commissaris van de regering bij de Rechtbank van Eerste Aanleg van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Sinds 15 november werd geen enkele misdaad gepleegd in de gemeente.

Datum: 15 december 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Commissaris van de regering bij de Rechtbank van Eerste Aanleg van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Sinds 5 december werd geen enkele misdaad gepleegd in de gemeente.

Datum: 25 december 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Commissaris van de regering bij de Rechtbank van Eerste Aanleg van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Sinds 15 december werd geen enkele misdaad gepleegd in de gemeente.

Datum: 5 januari 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Commissaris van de regering bij de Rechtbank van Eerste Aanleg

van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Sinds 25 december werd geen enkele misdaad gepleegd in de gemeente.

Datum: 15 januari 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Commissaris van de regering bij de Rechtbank van Eerste Aanleg van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Sinds 5 januari werd geen enkele misdaad gepleegd in de gemeente.

Datum: 25 januari 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Commissaris van de regering bij de Rechtbank van Eerste Aanleg van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Sinds 15 januari werd geen enkele misdaad gepleegd in de gemeente.

Datum: 4 februari 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Commissaris van de regering bij de Rechtbank van Eerste Aanleg van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Sinds 25 januari werd geen enkele misdaad gepleegd in de gemeente.

Datum: 14 februari 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Commissaris van de regering bij de Rechtbank van Eerste Aanleg van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Sinds 4 februari werd geen enkele misdaad gepleegd in de gemeente.

Datum: 24 februari 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Commissaris van de regering bij de Rechtbank van Eerste Aanleg van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Sinds 14 februari werd geen enkele misdaad gepleegd in de gemeente.

Datum: 6 maart 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Commissaris van de regering bij de Rechtbank van Eerste Aanleg

van het arrondissement Dendermonde

Bron: GOA Kalken, 274

Inhoud: Sinds 24 februari werd geen enkele misdaad gepleegd in de gemeente.

Datum: 16 maart 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Commissaris van de regering bij de Rechtbank van Eerste Aanleg van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Sinds 6 maart werd geen enkele misdaad gepleegd in de gemeente.

Datum: 26 maart 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Commissaris van de regering bij de Rechtbank van Eerste Aanleg van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Sinds 16 maart werd geen enkele misdaad gepleegd in de gemeente.

Datum: 27 december 1802

Afzender: Substituut van de commissaris van de regering, publieke aanklager bij de Criminele Rechtbank van het Scheldepartement, en magistraat van de veiligheid van het arrondissement Dendermonde (P.A.J. Ysebrandt)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: P. Depackens - die afkomstig is uit Lokeren en zich in Kalken zou willen vestigen - heeft misdaden gepleegd die de publieke rust kunnen verstoren.

Datum: 2 januari 1803

Afzender: Substituut van de commissaris van de regering bij de Rechtbank van Eerste Aanleg van het arrondissement Gent

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: J. Van Moenacker (inwoner van Kalken) werd gearresteerd omdat hij publiekelijk bekend gemaakt heeft dat hij deel uitmaakte van de bende van de brigand Hussard.

Datum: 11 januari 1804

Afzender: Burgemeester van Wetteren (Vilain XIII)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Tijdens de nacht van 12 op 13 januari moet een grootscheepse controle gehouden worden in alle herbergen en openbare plaatsen door de ordediensten,

waarbij alle personen waarvan de papieren niet in orde zijn, aangehouden moeten worden.

Datum: 13 juni 1804

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Commissaris van de regering bij de Rechtbank van Eerste Aanleg van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Overzicht van de misdaden die gepleegd werden in Kalken, en opgetekend werden door de politie van het kanton van Wetteren:

- Op 4 maart werd F. Schepens gearresteerd en veroordeeld tot drie dagen gevangenisstraf wegens scheldpartijen en gewelddadigheid.
- Op 26 maart 1804 werden L. Bonnarens en J. Oosterlinck gearresteerd en veroordeeld tot drie dagen van gemeenschapsarbeid wegens scheldpartijen en gewelddadigheid.

Datum: 15 juni 1804

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Kalken is een deel van het kanton Wetteren, maar ressorteert als enige gemeente van dit kanton onder de brigade van Dendermonde. Dit is enerzijds onpraktisch wegens de verre afstand, en anderzijds onlogisch omdat de brigade van Wetteren zich toch steeds door Kalken verplaatst. De vraag van de burgemeester is om Kalken onder te brengen onder de brigade van Wetteren.

Datum: 20 september 1804

Afzender: Burgemeester van Overmere

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Op 19 september werd C. Clauwaert gearresteerd omdat hij met zijn paard en kar een kind overreden heeft. Volgens getuigen kon hij niet uitwijken, dus treft hem daarvoor geen schuld, maar hij probeerde wel vluchtmisdrijf te plegen. Hij is bijgevolg gearresteerd op verdenking van desertie. De burgemeester vraagt of dit het geval is.

Datum: 23 september 1804

Afzender: Keizerlijke hoofdprocureur

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Op 19 september werd C. Clauwaert in Overmere gearresteerd op verdenking van desertie. De hoofdprocureur vraagt of dit het geval is.

Datum: 25 september 1804

Afzender: Burgemeester van Aalst

Geadresseerde: Burgemeester / Politie van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: De burgemeester van Aalst vraagt om de uitlevering van J. Meganck - wonend in Aalst maar gearresteerd in Kalken - om hem in Aalst te kunnen berechten.

Datum: 5 oktober 1804

Afzender: Bewaker van het Huis van Arrest (Van Gersel)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: C. Clauwaert werd vrijgelaten, omdat hij een definitief *congé* kon voorleggen.

Datum: 21 januari 1805

Afzender: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde (A. De Vos)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: In Kalken is er een kwakzalver werkzaam die gebruik maakt van kwikchloride, en daarmee mensen in levensgevaar gebracht heeft. Deze persoon wordt vervolgd, en moet op 11 februari verschijnen voor de leden van de Jury van Geneeskunde.

Datum: 18 juni 1805

Afzender: Prefect van het Scheldedepartement (Faipoult)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Signalement van vijf Franse personen die dringend gezocht worden: Ferand (afkomstig uit Zuid-Frankrijk), Hilari (uit Provence), Lance (uit Provence), Cocampot (uit Toulon) en Josserand (uit Toulon).

Datum: 15 november 1805

Afzender: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde (A. De Vos)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: P.J. Vandamme wordt benoemd tot *garde champêtre*, ter vervanging van J.H. Polfliet.

Datum: 22 februari 1806

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: *Gardes champêtres* van Kalken (L. De Meester en P.J. Van Damme)

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Richtlijnen van de burgemeester aan zijn *gardes champêtres*:

- Hulp verlenen aan deserteurs wordt bestraft met een boete van 500 tot 2000 frank en ontslag.
- Er moet dagelijks gepatrouilleerd worden in de gemeente, waarbij vooral aandacht moet besteed worden aan het onderscheppen van vreemdelingen zonder geldig paspoort.
- De *gardes champêtres* moeten waken over de eigendommen van de inwoners.
- De *gardes champêtres* mogen het dorp niet verlaten zonder toestemming van de burgemeester. Indien ze dit wel doen, wordt er 6 frank van hun maandloon afgehouden.

Datum: 5 augustus 1806

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: *Gardes champêtres* van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Door de klachten over bedelaars, moeten de *gardes champêtres* dagelijks patrouilleren over de hele gemeente. Om te bewijzen dat zij wel degelijk elke wijk bezocht hebben, moeten ze telkens een getuigschrift ophalen bij een gegeven persoon in die wijk. Deze getuigschriften moeten ze 's avonds afleveren aan de burgemeester. De bedelaars die gevonden worden, moeten uitgeleverd worden aan de eerste adjunct.

OVERGANGSPERIODE (april 1814 - september 1815)

Datum: 14 april 1814

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: P.J. Van Damme is *garde champêtre* van Kalken. Voorlopig wordt deze functie ook vervuld door G. De Noble. De burgemeester vraagt welke formaliteiten moeten vervuld worden om laatstgenoemde officieel te benoemen tot *garde champêtre*.

VERENIGD KONINKRIJK DER NEDERLANDEN (september 1815 - augustus 1830)

Datum: 4 oktober 1815

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Burgemeester van Smetlede

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Signalement van een deserteur die zich misschien in de gemeente Smetlede kan bevinden.

Datum: 30 mei 1816

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Burgemeester van Destelbergen

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Signalement van F. D'Hondt, deserteur van het deel van het 35^e bataljon dat gelegerd was in de gemeente Destelbergen.

Datum: 11 oktober 1816

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Luitenantcommandant van de bereden politie van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Lijst van de personen die de nachtwacht doen in de verschillende secties van de gemeente Kalken.

Datum: 2 december 1816

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: *Gardes champêtres* (P. Van Damme en G. De Noble)

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De *gardes champêtres* moeten dagelijks patrouilleren en alle vreemden zonder paspoort of vreemde bedelaars voorbrengen aan de adjunct. Er moet drie maal per week 's nachts gepatrouilleerd worden.

Datum: 26 december 1816

Afzender: Burgemeester van Kalken (Polfliet, adjunct)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Staat van de gemeentelijke burgerwacht: 11 patrouilles, in totaal 45 personen.

Datum: 10 maart 1817

Afzender: Adjunct van Kalken in functie van Politiecommissaris (J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: J. Wachters uit Gent is zich in Kalken komen vestigen als genezer. Hij heeft echter geen opleiding genoten en brengt bijgevolg goedgelovige mensen in gevaar. De *gardes champêtres* zullen hem arresteren.

Datum: 7 januari 1818

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: In Kalken bevindt zich geen gevangenis.

Datum: 30 juni 1818

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Procureur des Konings van Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Er zijn zonet vier dieven gearresteerd met een buit, gestolen uit enkele huizen van de gemeente Kalken. Deze inbrekers zijn 12 tot 16 jaar oud, en hun ouders zijn ook inbrekers. De burgemeester vraagt aan de procureur om zo snel mogelijk naar Kalken te komen, om via ondervraging de ouders op het spoor te komen.

Datum: 21 oktober 1818

Afzender: Gedelegeerd burgemeester van Kalken (J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Koninklijke districtscommissaris van Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Op het grondgebied van Kalken bevinden zich geen *hospices*, ziekenhuizen, gevangnissen of publieke ateliers.

4. Militie

EERSTE OOSTENRIJKSE RESTAURATIE (december 1790 - november 1792)

Datum: 9 april 1792

Afzender: Hoofdschepenen van het Land van Dendermonde (D'Hollander)

Geadresseerde: Baljuw, burgemeester en schepenen van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 8

Inhoud: Binnen de zes dagen moet de gemeente Kalken 2600 bussels stro afleveren in Valenciennes voor het leger van de keizer.

TWEEDE OOSTENRIJKSE RESTAURATIE (maart 1793 - juni 1794)

Datum: 29 mei 1793

Afzender: Hoofdschepenen van het Land van Dendermonde

Geadresseerde: Baljuw, burgemeester en schepenen van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 8

Inhoud: Op 1 april moeten twee overdekte rijtuigen met telkens twee paarden uit Kalken afgeleverd worden in Brussel voor het leger van de keizer.

Datum: 7 augustus 1793

Afzender: Hoofdschepenen van het Land van Dendermonde

Geadresseerde: Baljuw, burgemeester en schepenen van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 8

Inhoud: Het Land van Dendermonde wordt vanaf nu ook opgeroepen om rijtuigen, karren en paarden te leveren voor het leger van de keizer. Op vrijdag 13 augustus moeten 7 overdekte karren met paard afgeleverd worden in Dendermonde.

Datum: 30 september 1793

Afzender: Hoofdschepenen van het Land van Dendermonde

Geadresseerde: Baljuw, burgemeester en schepenen van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 8

Inhoud: Op 3 december moeten drie overdekte rijtuiggen met telkens twee paarden uit Kalken afgeleverd worden in Dendermonde om haver en meel te transporteren naar Bergen in Henegouwen voor het leger van de keizer.

Datum: 5 oktober 1793

Afzender: Hoofdschepenen van het Land van Dendermonde

Geadresseerde: Baljuw, burgemeester en schepenen van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 8

Inhoud: Op 8 oktober moeten tien overdekte karren met paard uit Kalken afgeleverd worden in Dendermonde om brood te transporteren naar Brussel voor het leger van de keizer.

Datum: 10 november 1793

Afzender: Hoofdschepenen van het Land van Dendermonde

Geadresseerde: Baljuw, burgemeester en schepenen van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 8

Inhoud: Op 12 november moeten ofwel drie overdekte rijtuiggen met telkens twee paarden ofwel vier overdekte karren met paard uit Kalken afgeleverd worden in Dendermonde om haver te transporteren naar Bergen in Henegouwen voor het leger van de keizer.

Datum: 13 februari 1794

Afzender: Hoofdschepenen van het Land van Dendermonde

Geadresseerde: Baljuw, burgemeester en schepenen van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 8

Inhoud: 170 schansgravers moeten zich naar Dendermonde begeven voor het uitvoeren van hun taak gedurende 15 dagen (plus 8 dagen worden gerekend voor de heen- en terugreis). Ze zullen hiervoor 3 schellingen en 2 ponden brood per dag betaald worden.

Datum: 3 juni 1794

Afzender: Hoofdschepenen van het Land van Dendermonde

Geadresseerde: Baljuw, burgemeester en schepenen van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 8

Inhoud: Door te toestand van oorlog tegen de Fransen ('overgroote masse waermee de eenen woedenden vyand ons bedrijgt') in Vlaanderen beveelt de keizer om één man per honderd af te staan voor legerdienst in een vrijwilligerscorps.

CONSULAAT - KEIZERRIJK (november 1799 - april 1814)

Datum: 20 oktober 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Lijst van de conscripts van de eerste klasse van het jaar IX. De zes eerste namen hebben het nagelaten zich in te schrijven, de andere dertig zijn ingeschreven in het register.

Datum: 26 maart 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Geen enkele conscript van de gemeente Kalken is overleden in het jaar VIII of het eerste trimester van het jaar IX.

Datum: 15 juni 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Er moet bij de twee grootste belastingbetalers telkens een paard ingekwartierd worden. Dit is bij de weduwe van J. Van Damme en de weduwe van G.B. Baeten. Laatstgenoemde weigert echter om het paard in te kwartieren. In afwachting van een oplossing staat het paard in herberg *Den Appel*.

Datum: 25 juli 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: De weduwe van G.B. Baeten blijft weigeren om het paard in te kwartieren. Het staat nog steeds in herberg *Den Appel* (op haar kosten), het werd nog niet gebruikt, en is in heel wat betere staat dan bij zijn aankomst.

Datum: 12 augustus 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Weduwe van G.B. Baeten

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Kopie van het arrest van de onderprefect met betrekking tot het inkwartieren van het paard. De weduwe moet de kosten van het paard tot nu toe gaan betalen aan F. Vanden Broecke, herbergier van *Den Appel*.

Datum: 17 augustus 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: L. Naudts

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Volgens een arrest van de prefect van het Schelddedepartement kan aan de burgers opgelegd worden om een paard van de Republiek te stallen en onderhouden. Dit paard mag wel gebruikt worden voor de landbouwactiviteiten. Als L. Naudts het paard weigert, zal het gestald worden in de herberg *Den Appel*, en zal Naudts moeten opdraaien voor de kosten.

Datum: 15 september 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Rol van de aanslag voor het innen van de kosten voor het garnizoen van de Mobiele Colonne, dat hier gelegerd was tijdens de maand mei voor het binnenhalen van de dienstweigeraars en deserteurs.

Datum: 10 oktober 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud:

- In Kalken is gedurende het jaar IX niemand onder de wapens gegaan, niet door conscriptie, en niet als vrijwilliger.
- 430 inwoners van Kalken kunnen lezen en schrijven. 10 inwoners van Kalken hebben een grotere kennis dan de basis van lezen en schrijven.

Datum: 13 oktober 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Vergelijking tussen 1789 en het jaar IX.

1789:

- Aantal inwoners in Kalken: 3818, waarvan 1866 mannelijk en 1899 vrouwelijk. Aantal families: 812. Aantal geboorten: 116 (64 mannelijk en 52 vrouwelijk), aantal overlijdens (militairen tijdens hun dienst niet meegerekend): 111, aantal huwelijken: 20.
- Aantal militairen in dienst: 5.
- Geen colleges of dergelijke onderwijsinstellingen aanwezig in de gemeente. Staat van het gratis onderwijs: enkel leren lezen en schrijven. Meesters: G. Van den Abeele en J.L. Roels. Aantal leerlingen: 180 jongens en 150 meis-

jes, totaal van 330.

Jaar IX:

- Aantal inwoners in Kalken: 3913, waarvan 1899 mannelijk en 2014 vrouwelijk. Aantal families: 832. Aantal geboorten: 114 (54 mannelijk en 60 vrouwelijk), aantal overlijdens (militairen tijdens hun dienst niet meegerekend): 108, aantal huwelijken: 34.
- Aantal militairen in dienst: 9.
- Geen colleges of dergelijke onderwijsinstellingen aanwezig in de gemeente. Staat van het gratis onderwijs: enkel leren lezen en schrijven. Meesters: G. Van den Abeele, P. Van Driessche en P.F. Vyverman. Aantal leerlingen: 149 jongens en 170 meisjes, totaal van 319.

Datum: 28 januari 1802

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: De *percepteur* heeft in het eerste trimester van het jaar X vier garnizoenssoldaten ten laste gehad. De onkosten hiervoor bedragen 16 fr.

Datum: 14 augustus 1803

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Namenlijst van de conscripten van het jaar XI: F. Van Wesemael.

Datum: 1 september 1803

Afzender: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde (A. De Vos)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Het paard voor de artillerie dat voorgesteld werd door de belastingplichtigen van Kalken, wordt niet aanvaard. Indien er voor 18 september geen aanvaardbaar paard geleverd wordt, zullen de verantwoordelijken hiervoor veroordeeld worden.

Datum: 13 januari 1804

Afzender: Prefect van het Schelvedepartement (Faipoult)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Het leger eist extra benodigdheden op. Enkele inwoners van Kalken moeten zorgen voor veevoeder. De prijs zal geregeld worden tussen de landbouwers en een afgevaardigde van de prefect. Indien bepaalde landbouwers weigeren, moet de burgemeester dit rapporteren aan de prefect.

Datum: 1 maart 1804

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Prefect van het arrondissement Scheludedepartement

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud:

- De 1000 centenaren tarwestro die de prefect bevolen heeft, kunnen onmogelijk geleverd worden door de landbouwers van Kalken. Er is niet zoveel tarwestro aanwezig in de gemeente. De burgemeester klaagt aan dat Overmere en Uitbergen nog niets hebben moeten leveren dit jaar, in tegenstelling tot Kalken, en dat Wetteren minder moet leveren, terwijl de gemeente dubbel zoveel landbouwgrond bezit, die veel vruchtbaarder is. De landbouwers zullen 300 centenaren leveren, wat het maximum is dat ze kunnen afstaan.
- De levering van 10 november 1803 van 2500 kg hooi en 30 hl haver moet ook nog betaald worden aan de Kalkense landbouwers.

Datum: 26 maart 1804

Afzender: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde (A. De Vos)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: L. Roels en J. Florin moeten zich op 2 april melden voor de definitieve vrijstelling van hun conscriptie.

Datum: 18 april 1804

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Conscript J. Roels en A. Braeckman waren aangewezen voor het jaar VIII en zitten nu in het 112^e regiment. In totaal waren er voor het jaar VIII zes conscripts, waarvan er vijf werden aangewezen. De zesde - F. Borm - werd tot op heden niet opgeroepen.

Datum: 4 juli 1804

Afzender: Burgemeester van Wetteren (Vilainxiii)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: De personen van Kalken die hun conscriptie vervuld hebben, mogen in Wetteren hun loon ophalen.

Datum: 9 juli 1804

Afzender: Burgemeester van Wetteren

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: De gemeente Wetteren moet manschappen leveren voor het voorttrekken van de keizerlijke vloot. In de gemeente zijn er echter niet voldoende misbare mannen. De burgemeester vraagt om alle misbare mannen van Kalken zo snel mogelijk naar Dendermonde te sturen voor deze taak.

Datum: 6 augustus 1804

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: J. Van Overstraeten, L. Lagaert, P. Braeckman en G. Raman moeten hun *congé* inleveren en op 16 augustus zich bij hun korps vervoegen. De eerste twee hebben hun *congé* al ingeleverd, maar de laatste twee beweren deze verloren te zijn.

Datum: 18 augustus 1804

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: G. Raman heeft zijn *congé* ingeleverd.

Datum: 25 augustus 1804

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: De lijst van de conscripties van de jaren VIII tot XII kan niet doorgezonden worden, omdat er drie conscripts vervangen werden, en het is onbekend door wie.

Datum: 5 september 1804

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Namenlijst van de conscripts van de jaren VIII tot XII die opnieuw aangesteld werden om te dienen in het 112^e regiment van de Linie.

Datum: 23 september 1804

Afzender: Keizerlijke hoofdprocureur

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Op 19 september werd C. Clauwaert in Overmere gearresteerd op verdenking van desertie. De hoofdprocureur vraagt of dit het geval is.

Datum: 5 oktober 1804

Afzender: Bewaker van het Huis van Arrest (Van Gersel)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: C. Clauwaert werd vrijgelaten, omdat hij een definitief *congé* kon voorleggen.

Datum: 18 juni 1805

Afzender: Prefect van het Scheldedepartement (Faipoult)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Signalement van vijf Franse personen die dringend gezocht worden: Ferand (afkomstig uit Zuid-Frankrijk), Hilari (uit Provence), Lance (uit Provence), Cocampot (uit Toulon) en Josserand (uit Toulon).

Datum: 28 januari 1806

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Namenlijst van de conscripts voor het jaar 1806.

Datum: 1 april 1806

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Prefect van het Scheldedepartement, Lid van het Legioen van Eer

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud:

- F. Vanden Abeele, conscript van het jaar XIII die gedeserteerd heeft en berecht werd, presenteert zich om terug te keren naar zijn korps.
- G. Baeman, conscript van het jaar XI die gedeserteerd heeft en berecht werd, presenteert zich om terug te keren naar zijn korps.
- B. De Maesschalck, conscript van het jaar XIII die gedeserteerd heeft en berecht werd, presenteert zich om terug te keren naar zijn korps.
- J. De Wilde, conscript van het jaar X die gedeserteerd heeft en berecht werd, presenteert zich om terug te keren naar zijn korps.

Datum: 22 april 1806

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Ontvanger van de Registratie van Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Namenlijst van de conscripts en de deserteurs.

Datum: 20 september 1813

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Commandant van de Mobiele Colonne van Aalst

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De gesignaleerde deserteurs (Thory, S. Hulstaert, C. Baeten en J.B. Schoep) werden niet gevonden in Kalken.

Datum: 27 januari 1814

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: In Kalken leeft geen enkele militair die in de keizerlijke garde gediend heeft.

OVERGANGSPERIODE (april 1814 - september 1815)

Datum: 15 maart 1814

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Er moesten 168 zakken aardappelen voor het leger geleverd worden in Bergen. Door complicaties en andere leveringen die verplicht waren, zijn deze aardappelen nog niet geleverd. Ze zullen op 17 maart geleverd worden.

Datum: 17 maart 1814

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Het is onmogelijk voor deze gemeente om de gevraagde centenaar gepelde gerst te leveren.

Datum: 20 april 1814

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Op 19 februari heeft de staat 60 hl haver, 4000 kg (*40 quintaux metriques*) hooi en 5500 kg stro opgeëist van de gemeente Kalken. Deze zijn in verschillende leveringen (26 februari, 28 februari en 11 maart) in Gent afgeleverd.

Datum: 13 augustus 1814

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Kapitein-commandant van de vijfde compagnie van het eerste bataljon van het tweede Belgische regiment

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De deserteur P. Van Kerckhove werd niet teruggevonden in Kalken, vermoedelijk bevindt hij zich in Lochristi (arrondissement Gent) aangezien daar zijn laatste verblijfplaats was.

Datum: 1 september 1814

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Staat van de Belgische officieren en soldaten die gediend hebben in Frankrijk, en zijn teruggekeerd naar hun thuisbasis sinds 31 augustus.

Datum: 8 september 1814

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Er zijn geen officieren uit Kalken die in Franse dienst gebleven zijn.

Datum: 5 januari 1815

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De schoenmakers hebben voldaan aan de opgelegde levering van 19 maart 1814. Zij zijn echter nog steeds niet uitbetaald daarvoor, en hebben het geld broodnodig. De burgemeester vraagt dat dit zo snel mogelijk (deels) uitbetaald zou worden.

Datum: 6 april 1815

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Op 30 maart heeft de gemeente Kalken (zoals opgedragen was) 16 rijtuiggen met telkens twee paarden geleverd in Doornik. De burgemeester vraagt om de gemeente in het vervolg van een dergelijke eis te ontlasten.

Datum: 22 juni 1815

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De levering die in Charleroi geleverd moest worden, moet nu de helft naar Antwerpen en de helft naar Leuven getransporteerd worden. De burgemeester vraagt of het niet mogelijk is om alles naar één van de twee steden te voeren, omdat dit een commissaris uitspaart. De burgemeester vraagt ook waar de drie opgeëiste 'hoornbeesten' moeten geleverd worden.

Datum: 21 augustus 1815

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Prefect van het Schelvedepartement

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Twee brandweermannen (zonder wettelijk order) vergezeld van vier militairen zijn in de gemeente vier rijtuigen met twee garelen komen ophalen. Hiervoor eisten ze een vergoeding van 25 fr. Dit werd hen - met recht - geweigerd door adjunct J.H. Polfliet. Enkele dagen later zijn zij opnieuw langsgekomen, en hebben de burgemeester verplicht deze som uit te betalen door met zestig militairen zijn huis te bezetten. De burgemeester wil hier aanklacht van doen.

VERENIGD KONINKRIJK DER NEDERLANDEN (september 1815 - augustus 1830)

Datum: 4 oktober 1815

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: J. De Veirman was op 1 oktober gedeserteerd. Hij is zich komen aanmelden om zich opnieuw te vervoegen bij zijn bataljon.

Datum: 4 oktober 1815

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Burgemeester van Smetlede

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Signalement van een deserteur die zich misschien in de gemeente Smetlede kan bevinden.

Datum: 16 oktober 1815

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Deserteur J.B. De Cuyper werd op 14 oktober gearresteerd te Gysenzele door de brigade van het kanton Wetteren.

Datum: 20 november 1815

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Burgemeesters van Laarne en Overmere.

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De gemeenten Kalken, Laarne en Overmere hebben op 24 februari 1814 samen een levering moeten doen van twee dekhengsten en een paard voor de artillerie. De gemeente Kalken heeft het paard van Laarne vervangen, daardoor is de uitgekeerde som van 426,92 fr. niet evenredig verdeeld. De burgemeesters van Laarne en Overmere worden uitgenodigd om daarover een vergadering te houden in het huis van adjunct Polfliet.

Datum: 2 december 1815

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: J.F. Bracke en L.F. Haeghens

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De rijtuigen (eigendom van J.F. Bracke en L.F. Haeghens) die de gemeente moest leveren, werden volgens de prefect niet afgeleverd in Brussel. De burgemeester vraagt om een schriftelijk bewijs van beide inwoners dat deze rijtuigen wel degelijk afgeleverd werden.

Datum: 22 april 1816

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Kapitein van de 5^e compagnie van het 37^e bataljon van de Nationale Militie te s'Hertogenbosch

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: G. Haentjens, lid van de 5^e compagnie, heeft in een brief aan zijn ouders laten weten dat hij door een vergissing binnen de militaire administratie niet heeft kunnen meedoen aan de loting om verlof te verkrijgen, en daardoor al op voorhand uitgeschakeld was. De burgemeester vraagt of dit correct is, en als dat het geval is om de militair een periode van verlof te gunnen om te kunnen huwen.

Datum: 1 mei 1816

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Burgemeester van Middelburg in Zeeland

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: N. D'Hulst zou overleden zijn in een ziekenhuis in Middelburg aan de gevolgen van het bombardement in Slessingen door de Engelsen. De burgemeester vraagt om dit na te trekken, en als er een overlijdensakte gevonden wordt, om een extract daaruit terug te sturen.

Datum: 13 mei 1816

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: L. Dierick was conscript van 1809, en is niet teruggekeerd naar Kalken na zijn dienstplicht.

Datum: 30 mei 1816

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Burgemeester van Destelbergen

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Signalement van F. D'Hondt, deserteur van het deel van het 35^e bataljon dat gelegerd was in de gemeente Destelbergen.

Datum: 1 juli 1816

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Er zijn geen militairen afkomstig uit Kalken die gedeserteerd hebben in het leger van de koning van de Nederlanden, en gevlucht zijn naar Frankrijk.

Datum: 20 januari 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Vrijstellingscertificaten voor de militaire dienst van L. Devriese en B. Verlinden.

Datum: 13 maart 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Staat van de landbouwers van Kalken die rijtuigen en paarden afgeleverd hebben in Gent voor de Britse troepen.

Datum: 14 mei 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Register van de inscriptie en de namenlijst van de Nationale Militie van 1817.

Datum: 14 juni 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Er zijn elf conscripts opgegeven voor 1817. Eén ervan is al overleden, en een andere is kreupel. Van de overige negen staat P. Van Doorslaer opgegeven met een *congé*. Hij heeft dit echter waarschijnlijk vervalst, en zou een deserteur zijn.

Datum: 18 september 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: P. Van Doorslaer

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: P. Van Doorslaer moet zich verantwoorden voor de onderintendant zodat die zijn *congé* kan controleren op echtheid. Als hij dit niet doet, zal hij vervolgd worden als deserteur.

Datum: 17 december 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: F. Van Kerckhove, die gesignaleerd was als deserteur, is gearresteerd te Kalken.

Datum: 22 januari 1818

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Register van de inscriptie en de namenlijst van de Nationale Militie van 1818.

Datum: 16 september 1818

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Koninklijke Districtscommissaris van Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Geen enkele militair van Kalken werd in 1817 of 1818 onterecht ingelijfd.

Datum: 25 januari 1819

Afzender: Gedelegeerd burgemeester van Kalken (J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Koninklijke Districtscommissaris van Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Register van de inscriptie en de namenlijst van de Nationale Militie van 1819.

Datum: 2 maart 1819

Afzender: Gedelegeerd burgemeester van Kalken (J.H. Polfliet)

Geadresseerde: L.F. Haeghens en J.F. De Coene (gemeenteraadsleden?)

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Op 5 maart vindt in de herberg *De Zwaan* de loting van 1819 plaats.

Datum: 15 maart 1819

Afzender: Gedelegeerd burgemeester van Kalken (J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Procureur des Konings van Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De gesignaleerde personen zijn gezocht op alle verdachte plaatsen in Kalken, maar zij bevinden zich niet op het grondgebied van de gemeente.

5. Economie

CONSULAAT - KEIZERRIJK (november 1799 - april 1814)

Datum: 24 januari 1800

Afzender: Burgemeester van Wetteren

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Er werd afgesproken dat de gemeenten Kalken en Wetteren samen een brug over het 'Wettend Loojen' zouden aanleggen. De burgemeester vraagt welke constructeur van Kalken hiervoor aangesteld werd.

Datum: 27 juli 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Inwoners van de gemeente Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Veel burgers hebben hun patenten voor het jaar VIII nog niet betaald. Zij worden verzocht zich te wenden tot de Ontvanger der domeinen voor de aanvraag en tot de onderprefect voor de goedkeuring van hun patenten.

Datum: 20 november 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: De storm van 9 november heeft geen schade aangericht aan de bezittingen van de Republiek. Bij de inwoners loopt de schade echter op tot ver boven 40 000 fr. Toch zijn er geen mensen overleden door de storm.

Datum: 29 april 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB: GOA Kalken, 274

Inhoud: Op het grondgebied van Kalken bevindt zich geen overgang over een rivier, kanaal of stroom.

Datum: 1 mei 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Op het grondgebied van Kalken bevindt zich geen sluis.

Datum: 5 mei 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Op het grondgebied van Kalken bevindt zich geen brug.

Datum: 28 februari 1802

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Op het grondgebied van Kalken staan geen fabrieken en worden geen boten vervaardigd.

Datum: 28 februari 1802

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud:

- In Kalken wordt geen wol geproduceerd. Ongeveer 900 personen in Kalken houden zich bezig met het spinnen van linnen. Ongeveer 200 personen in Kalken houden zich bezig met het vervaardigen van katoen. In Kalken zijn er geen katoendrukkerijen.
- In Kalken wordt geen markt gehouden.

Datum: 9 maart 1802

Afzender: Prefect van het Schelvedepartement (Faipoult)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Herhaling van de wetten die stellen dat het verboden is om Pasen te vieren, en dat het verboden is om graanelixir te produceren.

Datum: 10 september 1802

Afzender: Prefect van het Schelvedepartement (Faipoult)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Als het verbod op graanbrandewijn en -stokerijen niet wordt toegepast in de toekomst zal de burgemeester ontslagen worden.

Datum: 19 november 1802

Afzender: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde (A. De Vos)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Er is een grote hoeveelheid rapen in omloop die schadelijk veevoeder zou kunnen zijn, en bijgevolg schade kunnen toebrengen aan de landbouwindustrie.

Datum: 19 augustus 1803

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: De graanoogsten van het jaar XI zijn voldoende om te voorzien in de behoeftigheden van de inwoners, maar er is een tekort om aan export te doen.

Datum: 22 oktober 1803

Afzender: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde (A. De Vos)

Geadresseerde: Commissaris van de Politie van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Het nieuwe systeem van maten en gewichten wordt nog niet toegepast. Er moeten controles gehouden worden op de toepassing van dit systeem, en waar nodig moet een proces-verbaal opgesteld worden.

Datum: 3 november 1803

Afzender: Prefect van het Scheludedepartement (Faipoult)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: De te betalen som voor de patenten bedraagt 51,81 fr.

Datum: 7 januari 1804

Afzender: Prefect van het Scheludedepartement (Faipoult)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Voor het jaar XII zijn er vijfenzeventig patentformules die moeten worden bezorgd aan de inwoners van Kalken die hieraan belastingplichtig zijn.

Datum: 5 juni 1804

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: C. Lantsheere - inwoner van Kalken - wil op zijn grondgebied een nieuwe graanmolen bouwen. De Geyter - eveneens inwoner - vraagt om dit te verbieden. De vraag van de burgemeester is of er een wettelijke grond bestaat om te verbieden dat C. Lantsheere deze molen bouwt.

Datum: 24 juni 1804

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: De lijst van de ontvangsten van het gemeentelijke octrooi op bieren en stokerijen (periode 5 mei - 4 juni). Er zijn geen inkomsten omdat alle stokers beweren gestopt te zijn. Toch werd er 13 360 liter bier en 11 356 liter jenever geproduceerd. De ontvangsten hiervan zouden 45,424 fr. geweest zijn.

Datum: 5 juli 1804

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Directeur van de Verenigde Rechten van het Scheldedepartement

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: J.H. Polfliet voldoet aan de kwaliteiten om kandidaat te zijn voor houder van een postagentschap.

Datum: 25 maart 1806

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud:

- Lijst van de inwoners die onderhevig zijn aan het octrooi.
- Lijst van de herbergiers. J. De Schepper, J. Willems, F. Buyse en J. De Veirman hebben geweigerd in te tekenen op de laatstgenoemde lijst.
- Kalken kan niet vergeleken worden met Wetteren of Overmere, omdat in beide gemeenten handel bedreven wordt op veel grotere schaal.

Datum: 21 mei 1806

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Vraag om toestemming voor reparaties aan een sluis in de Vaart. Er moet een nieuwe draaiboom gemaakt worden. De huidige situatie is erg gevaarlijk, er kunnen elk moment ongelukken gebeuren.

Datum: 1 augustus 1806

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Herhaling van de vraag om toestemming voor reparaties aan een sluis in de Vaart. De reparaties zijn dringend, ze zouden zeker nog voor het einde van het seizoen moeten gebeuren.

Datum: 31 augustus 1810

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GA Kalken, 272

Inhoud: De oogst van 1810 zal ongeveer 12 950 hl graan en 2500 hl haver bedragen.

Datum: 7 februari 1812

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Prefect van het Scheludedepartement, Lid van het Legioen van Eer.

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: In Kalken liggen turfgronden die ontgonnen worden door zes turfarbeiders.

Datum: 24 juni 1813

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Er zijn in Kalken meerdere fruitkwekers, maar enkel voor eigen gebruik. Er is niemand die handel drijft in de opbrengst van zijn boomgaard.

OVERGANGSPERIODE (april 1814 - september 1815)

Datum: 15 maart 1814

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Er moesten 168 zakken aardappelen voor het leger geleverd worden in Bergen. Door complicaties en andere leveringen die verplicht waren, zijn deze aardappelen nog niet geleverd. Ze zullen op 17 maart geleverd worden.

Datum: 17 maart 1814

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Het is onmogelijk voor deze gemeente om de gevraagde centenaar gepelde gerst te leveren.

Datum: 20 april 1814

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Op 19 februari heeft de staat 60 hl haver, 4000 kg (40 *quintaux metriques*) hooi en 5500 kg stro opgeëist van de gemeente Kalken. Deze zijn in verschillende leveringen (26 februari, 28 februari en 11 maart) in Gent afgeleverd.

Datum: 5 december 1814

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: In Kalken woont er geen enkele persoon die handel drijft in goud of geld.

Datum: 16 december 1814

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: In Kalken zijn er geen fabrieken aan het water.

Datum: 5 januari 1815

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De schoenmakers hebben voldaan aan de opgelegde levering van 19 maart 1814. Zij zijn echter nog steeds niet uitbetaald daarvoor, en hebben het geld broodnodig. De burgemeester vraagt dat dit zo snel mogelijk (deels) uitbetaald zou worden.

VERENIGD KONINKRIJK DER NEDERLANDEN (september 1815 - augustus 1830)

Datum: 20 februari 1816

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud:

- Begroting van de gemeente voor 1816.
- Begroting van de kerkfabriek van Kalken en Beervelde voor 1816.
- Begroting van het Bureau van Weldadigheid voor 1816.
- Eindafrekening van de administratie van 1814.
- De eindafrekening van de gemeentelijke *percepteur* van 1814.
- De lijst met personen onderhevig aan het octrooi van 1814.

Datum: 11 april 1816

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Op het grondgebied van Kalken staat geen enkel gebouw of is geen enkele onderneming actief die men onder het woord fabriek kan brengen.

Datum: 7 september 1816

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De weg van Kalken naar Wetteren is dringend aan herstellingswerken toe. De kostenraming bedraagt 67,13 fr.

Datum: 8 september 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De draaiboom over de Vaart heeft de voorbije nacht zware schade geleden dor een schipper van de Schelde die ertegen is gevaren. De herstellingswerken hieraan zijn zeer dringend, omdat er zeer veel doorvaart is over de Vaart. De burgemeester stuurt de kostenraming.

Datum: 16 april 1818

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De burgemeester vraagt toestemming om het plein aan de Vaart op te hogen. Dit overstroomt frequent, waardoor de doorgang naar Wetteren belemmerd wordt.

Datum: 15 juli 1818

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Koninklijke districtscommissaris van Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Staat van alle paarden en rijtuigen aanwezig in de gemeente Kalken.

Datum: 21 oktober 1818

Afzender: Gedelegeerd burgemeester van Kalken (J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Koninklijke districtscommissaris van Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Op het grondgebied van Kalken bevinden zich geen hospices, ziekenhuizen, gevangenissen of publieke ateliers.

Datum: 10 februari 1819

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Controleur van de directe belastingen

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Staat van de eigenaars van vee in deze gemeente.

6. Sociale aspecten

1. Sociaal

CONSULAAT - KEIZERRIJK (november 1799 - april 1814)

Datum: 3 juli 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Commissie van het *hospice civil* van Gent

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Op de grondrollen van de *percepteur* van de jaren V, VI en VII werden geen bezittingen van het *hospice civil* gevonden. Indien er goederen aanwezig zouden zijn in de gemeente, dan staan ze op naam van de gebruikers. Als er toch bezittingen worden teruggevonden, zullen ze opgenomen worden op de grondrollen van het jaar IX.

Datum: 1 oktober 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Commissie van het *hospice civil* van Gent

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Er werden nog steeds geen bezittingen gevonden in Kalken van het *hospice civil* van Gent of omstreken op de grondrollen. Vandaar is het nog steeds onmogelijk om een overzicht op te maken.

Datum: 20 november 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud:

- De totale bevolking van Kalken bedraagt 3589 inwoners.
- Er zijn 304 armen. Geen van hen woont in een *hospice*.
- Er is één Bureau van Weldadigheid.

Datum: 26 april 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: B. Van Brussel en J. Timmerman zijn (de enige) twee imbecielen levend in Kalken. Ze verblijven niet in een *hospice*, maar bij particulieren. Ze krijgen elk een uitkering van 90,7 fr. per jaar.

Datum: 10 oktober 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud:

- In Kalken is gedurende het jaar IX niemand onder de wapens gegaan, niet door conscriptie, en niet als vrijwilliger.
- 430 inwoners van Kalken kunnen lezen en schrijven. 10 inwoners van Kalken hebben een grotere kennis dan de basis van lezen en schrijven.

Datum: 13 oktober 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Vergelijking tussen 1789 en het jaar IX.

1789:

- Aantal inwoners in Kalken: 3818, waarvan 1866 mannelijk en 1899 vrouwelijk. Aantal families: 812. Aantal geboorten: 116 (64 mannelijk en 52 vrouwelijk), aantal overlijdens (militairen tijdens hun dienst niet meegerekend): 111, aantal huwelijken: 20.
- Aantal militairen in dienst: 5.
- Geen colleges of dergelijke onderwijsinstellingen aanwezig in de gemeente. Staat van het gratis onderwijs: enkel leren lezen en schrijven. Meesters: G. Van den Abeele en J.L. Roels. Aantal leerlingen: 180 jongens en 150 meisjes, totaal van 330.

Jaar IX:

- Aantal inwoners in Kalken: 3913, waarvan 1899 mannelijk en 2014 vrouwelijk. Aantal families: 832. Aantal geboorten: 114 (54 mannelijk en 60 vrouwelijk), aantal overlijdens (militairen tijdens hun dienst niet meegerekend): 108, aantal huwelijken: 34.
- Aantal militairen in dienst: 9.
- Geen colleges of dergelijke onderwijsinstellingen aanwezig in de gemeente. Staat van het gratis onderwijs: enkel leren lezen en schrijven. Meesters: G. Van den Abeele, P. Van Driessche en P.F. Vyverman. Aantal leerlingen: 149 jongens en 170 meisjes, totaal van 319.

Datum: 25 april 1804

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: De leden van het Bureau van Weldadigheid hebben nagelaten de schulden van het Bureau op te lossen en hebben het verlies op de rente ten laste van het huis

van Oostenrijk genegeerd. Twee van de leden dwarsbomen de werking van het Bureau, daarom zal de burgemeester twee nieuwe kandidaten voorstellen die deze functie willen overnemen.

Datum: 7 september 1804

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: J. Van Overstraeten

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: J. Van Overstraeten wordt vrijgesteld van zijn conscriptie omdat hij onbekwaam verklaard werd om de vermoeidheid van de oorlog te dragen.

Datum: 21 januari 1805

Afzender: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde (A. De Vos)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: In Kalken is er een kwakzalver werkzaam die gebruik maakt van kwikchloride, en daarmee mensen in levensgevaar gebracht heeft. Deze persoon wordt vervolgd, en moet op 11 februari verschijnen voor de leden van de Jury van Geneeskunde.

Datum: 29 maart 1805

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Personen in Kalken actief in de medische sector:

- H. Branger: chirurg
- H.G. De Koninck: arts
- C. Tollenaere: gezondheidsofficier
- P. Claerbay: vroedvrouw

Datum: 10 september 1805

Afzender: Prefect van het Schelvedepartement (Faipoult)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: De burgemeester moet de namen doorgeven van de personen in Kalken die kennis hebben van geneeskunde en/of verloskunde.

Nota:

- C. Tollenaere oefent dit beroep uit sinds 1794, hij draagt geen titel.
- P. Claerbay oefent dit beroep uit sinds 1785, ze werd opgeleid in Zele en draagt de titel van *sage-femme*.

Datum: 25 april 1806

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Aanklacht tegen het Bureau van Weldadigheid van Massemen in Wetteren. Het gezin De Broc (10 jaar geleden verhuisd van Kalken naar Massemen) met vijf kinderen werd uit hun huis gezet, dat werd afgebroken. De vader van deze kinderen is een alcoholicus, en de moeder is recent overleden. Deze kinderen hebben geen onderdak en geen voedsel, en het Bureau van Weldadigheid van Massemen weigert deze kinderen te helpen.

Datum: 9 december 1812

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA 12, 272

Inhoud:

- Er leven in Kalken twee gekken, ze lijden aan manie.
- Er leven geen blind geboren en in Kalken.
- Er leeft in Kalken één doofstomme, dit is een vrouw.

Datum: 19 januari 1814

Afzender: Adjunct van Kalken

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Lijst met de vaccinaties die gegeven werden in het jaar 1813.

OVERGANGSPERIODE (april 1814 - september 1815)

Datum: 6 maart 1814

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Adjunct, gemeenteraadsleden, *Commissarissen répartiteurs*, leden van het Bureau van Weldadigheid

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Alle aangeschrevenen zijn uitgenodigd om volgende zondag naar de hoogmis te gaan om te luisteren naar het Te Deum, gezongen ter ere van de Hoge Geallieerde Mogendheden, die de bevolking verlost hebben van de Fransen.

VERENIGD KONINKRIJK DER NEDERLANDEN (september 1815 - augustus 1830)

Datum: 5 juni 1816

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Burgemeester van Oostakker

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Een onbekende man (vermoedelijk imbeciel, 28-30 jaar oud) die beweerde

uit Oogtakker afkomstig te zijn, is verdronken in Kalken. De burgemeester vraagt wie deze man is om een overlijdensakte te kunnen opstellen.

Datum: 12 juni 1816

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De som van de budgetten van het Bureau van Weldadigheid van de voorbije twaalf jaar: jaar XIII: 100 fr., jaar XIV: 93,37 fr., 1807: 200 fr., 1813: 145 fr. In totaal is dit een bedrag van 538,37 fr.

Datum: 8 augustus 1816

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Staat van de doofstommen in Kalken.

Datum: 11 novembr 1816

Afzender: Burgemeester van alken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Lijst van de dierenartsen werkzaam in Kalken

Datum: 10 februari 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Het Bureau van Weldadigheid van Kalken meldt geen enkele vondeling.

Datum: 10 maart 1817

Afzender: Adjunct van Kalken in functie van Politiecommissaris (J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: J. Wachters uit Gent, is zich in Kalken komen vestigen als genezer. Hij heeft echter geen opleiding genoten en brengt bijgevolg goedgelovige mensen in gevaar. De *gardes champêtres* zullen hem arresteren.

Datum: 1 mei 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Procureur des Konings van Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: B. De Wilde is een afzichtelijke persoon met een reusachtig gezwel op de

linkerkaak. Hij wil huwen met een meisje van 21. De burgemeester vraagt of hij dit niet kan verhinderen.

Datum: 8 mei 1718

Afzender: Procureur des Konings van Dendermonde (Criquillon)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: B. De Wilde heeft het recht om te trouwen indien het meisje er geen bezwaar tegen heeft.

Datum: 16 juli 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Het Bureau van Weldadigheid werkt volledig volgens de wet, en houdt niets van goederen achter voor eigen profijt.

Datum: 2 maart 1818

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Lijst van de personen die kennis hebben van geneeskunde.

Datum: 21 oktober 1818

Afzender: Gedelegeerd burgemeester van Kalken (J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Koninklijke districtscommissaris van Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Op het grondgebied van Kalken bevinden zich geen *hospices*, ziekenhuizen, gevangenissen of publieke ateliers.

Datum: 16 november 1818

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Controleur van de belastingen

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: In Kalken is er geen enkele school waar het onderwijs volledig gratis is.

Datum: 5 december 1818

Afzender: Gedelegeerd burgemeester van Kalken (J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Koninklijke Districtscommissaris van Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: A.M. De Veirman heeft in de nacht van 3 op 4 december haar vijf kinderen in de steek gelaten. De vader van de kinderen zit in de gevangenis voor diefstal. De

burgemeester vraagt om zo snel mogelijk een opvangtehuis voor deze kinderen te zoeken.

2. Godsdienst

PERIODE VAN DE BRABANTSE OMWENTELING (1789 - 1790)

Datum: 16 juli 1789

Afzender: Hoofdschepenen van het Land van Dendermonde (D'hollander)

Geadresseerde: Baljuw, burgemeester en schepenen van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 8

Inhoud: De keizer vraagt om advies van al zijn onderdanen betreffende welke nuttige maatregelen hij kan treffen in het voordeel van de instellingen van de religie, het lot van de lijdenden, en het onderwijs.

CONSULAAT - KEIZERRIJK (november 1799 - april 1814)

Datum: 9 maart 1802

Afzender: Prefect van het Schelddedepartement (Faipoult)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Herhaling van de wetten die stellen dat het verboden is om Pasen te vieren, en dat het verboden is om graanelixir te produceren.

Datum: 29 juli 1802

Afzender: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde (A. De Vos)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Kapellen en andere godsdienstige symbolen op straat moeten verwijderd worden en de burgemeester moet verslag uitbrengen over wat er met deze zaken gebeurd is.

Datum: 1 februari 1806

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debautd)

Geadresseerde: Prefect van het Schelddedepartement, lid van het Legioen van Eer

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Er staat in Kalken één ongebruikte kleine kerk (St.-Jozefkerk) in de sectie Kruisen. Deze werd een twaalfstal jaar geleden verlaten.

Datum: 18 juni 1808

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Prefect van het Schelddedepartement, lid van et Legioen van Eer

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Op het grondgebied van Kalken bevindt zich een pastorie met tuin.

OVERGANGSPERIODE (april 1814 - september 1815)

Datum: 14 februari 1814

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Wegens omstandigheden is men vergeten de kosten van de pastoor en onderpastoor van de pastorie van Beervelde in de begroting van 1813 in te voeren. De burgemeester vraagt toestemming om deze alsnog in te voegen onder de vrije kas van 1813.

Datum: 26 juni 1815

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De pastoor en de onderpastoor van Beervelde moeten een deel van hun loon ontvangen van de gemeente Kalken. Voor 1813, 1814 en het lopende deel van 1815 is dit nog niet gebeurd. Door een vergissing staat dit ook niet ingegeven in de begroting van 1813. De burgemeester vraagt wat hij aan deze situatie moet doen.

Datum: 5 juli 1815

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Pastoor van Beervelde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De gemeente Kalken moet het loon van de pastoor van Beervelde niet betalen, omdat de begroting van de gemeente Beervelde van 1813 niet afgeleverd werd aan de prefect. Zolang dit niet gebeurd, moet de gemeente Kalken de lonen van 1813, 1814 en het lopende deel van 1815 niet uitbetalen.

Datum: 24 juli 1815

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Het pastoriehuis van Kalken moet dringende herstellingswerken ondergaan. De burgemeester herhaalt zijn vraag om toestemming te krijgen om een kostenraming te maken en om deze werken te laten uitvoeren.

Datum: 1 augustus 1815

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Pastoor van Beervelde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De begroting van Beervelde van 1814 werd ontvangen, en op basis daarvan betaalt de gemeente 33,3 fl. uit aan de pastoor.

VERENIGD KONINKRIJK DER NEDERLANDEN (september 1815 - augustus 1830)

Datum: 21 september 1815

Afzender: Burgemeester van Kalken

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De kostenraming voor de herstellingswerken van het pastoriehuis van Kalken bedraagt 14,14 fr.

Datum: 6 januari 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Het loon van de pastoors is de voorbije jaren steeds een probleem geweest. De burgemeester vraagt of het loon dat in 1815 gegevens werd, geldt als vaste jaarlijkse betaling.

Datum: 7 april 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: De onderpastoor klaagt over het feit dat zijn loon verminderd werd. In 1816 bedroeg het 58,33 fr. De burgemeester zou dit graag opnieuw optrekken tot 83,33 fr. (39,37 fl.)

Datum: 25 maart 1818

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA 24, 273

Inhoud: De staat van de goederen en renten van de kerkfabriek van de gemeente Kalken.

Datum: 8 februari 1819

Afzender: Gedelegeerd burgemeester van Kalken (J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Koninklijke Districtscommissaris van Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Afrekening van de kosten van de herstellingswerken aan de pastorie.

7. Bevolking en demografie

CONSULAAT - KEIZERRIJK (november 1799 - april 1814)

Datum: 25 juli 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: De gemeente Kalken telt 3899 inwoners in totaal.

Datum: 24 september 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: GOA Kalken, 274

Inhoud: De numerieke staat van geboorten, huwelijken en overlijdens van Kalken van Fructidor.

Datum: 24 oktober 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: De numerieke staat van geboorten en overlijdens van Kalken van Vendémiaire.

Datum: 20 november 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud:

- De totale bevolking van Kalken bedraagt 3589 inwoners.
- Er zijn 304 armen, geen van hen woont in een *hospice*.
- Er is één Bureau van Weldadigheid.

Datum: 25 november 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: De numerieke staat van geboorten, huwelijken en overlijdens van Kalken van Brumaire.

Datum: 22 december 1800

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: De numerieke staat van geboorten, huwelijken en overlijdens van Kalken van Frimaire.

Datum: 21 januari 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: De numerieke staat van geboorten, huwelijken en overlijdens van Kalken van Nivôse.

Datum: 20 februari 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: De numerieke staat van geboorten, huwelijken en overlijdens van Kalken van Pluviôse.

Datum: 22 maart 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: De numerieke staat van geboorten, huwelijken en overlijdens van Kalken van Ventôse.

Datum: 26 maart 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Geen enkele conscript van de gemeente Kalken is overleden in het jaar VIII of het eerste trimester van het jaar IX.

Datum: 13 oktober 1801

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 274

Inhoud: Vergelijking tussen 1789 en het jaar IX.

1789:

- Aantal inwoners in Kalken: 3818, waarvan 1866 mannelijk en 1899 vrouwelijk. Aantal families: 812. Aantal geboorten: 116 (64 mannelijk en 52 vrouwelijk), aantal overlijdens (militairen tijdens hun dienst niet meegerekend):

111, aantal huwelijken: 20.

- Aantal militairen in dienst: 5.
- Geen colleges of dergelijke onderwijsinstellingen aanwezig in de gemeente. Staat van het gratis onderwijs: enkel leren lezen en schrijven. Meesters: G. Van den Abeele en J.L. Roels. Aantal leerlingen: 180 jongens en 150 meisjes, totaal van 330.

Jaar IX:

- Aantal inwoners in Kalken: 3913, waarvan 1899 mannelijk en 2014 vrouwelijk. Aantal families: 832. Aantal geboorten: 114 (54 mannelijk en 60 vrouwelijk), aantal overlijdens (militairen tijdens hun dienst niet meegerekend): 108, aantal huwelijken: 34.
- Aantal militairen in dienst: 9.
- Geen colleges of dergelijke onderwijsinstellingen aanwezig in de gemeente. Staat van het gratis onderwijs: enkel leren lezen en schrijven. Meesters: G. Van den Abeele, P. Van Driessche en P.F. Vyverman. Aantal leerlingen: 149 jongens en 170 meisjes, totaal van 319.

Datum: 20 december 1802

Afzender: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde (A. De Vos)

Geadresseerde: Burgemeester van Kalken

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: De burgemeester stuurt niet elk semester de staat van overledenen door naar de ontvanger van de registratie. Indien dit niet doorgestuurd wordt voor 26 december, zal de burgemeester vervolgd worden.

Datum: 23 augustus 1804

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Bevolkingsaantal van de gemeente op 23 augustus 1804: 4028. Jaarlijkse overlijdens: ca. 125.

Datum: 26 september 1804

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Bevolkingsverschuivingen in het jaar XII: 127 geboorten, 116 overlijdens en 22 huwelijken.

Datum: 27 september 1804

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 266

Inhoud: Demografische verschuivingen van het jaar XII: 127 geboorten, 116 overlijdens en 22 huwelijken.

Datum: 7 juli 1806

Afzender: Burgemeester van Kalken (C.C. Debbaudt)

Geadresseerde: Onderprefect van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 272

Inhoud: Lijst van de inwoners van Kalken, 785 gezinnen.

VERENIGD KONINKRIJK DER NEDERLANDEN (september 1815 - augustus 1830)

Datum: 24 januari 1817

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Register van de Burgerlijke Stand van 1817: Geboorten, Overlijdens en Huwelijken.

Datum: 27 januari 1818

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Onderintendant van het arrondissement Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Het bevolkingsaantal van Kalken bedraagt 4394 personen.

Datum: 15 juni 1818

Afzender: Burgemeester van Kalken (adjunct J.H. Polfliet)

Geadresseerde: Koninklijke districtscommissaris van Dendermonde

Bron: RAB, GOA Kalken, 273

Inhoud: Numerieke staten van de geboorten en overlijdens van 1815, 1816 en 1817.

8. Synthese: revolutionaire Kalken?

Anno 1790 - bij het begin van een periode van grote politieke revoluties - was Kalken een landbouwgemeente zoals zovele andere op het Vlaamse platteland. Ze telde ca. 3800 inwoners²⁴, wat haar tot een relatief belangrijke parochie maakte in de streek. Kalken was toen een heerlijkheid behorend tot het Land van Dendermonde. Tijdens de periode na de Brabantse omwenteling, en het uitroepen van de Belgische Staten, werd een oproep gedaan aan alle bestuurlijke organen om

het leger van de nieuwe staat financieel te ondersteunen. Kalken schonk daarvoor in juli 1790 iets meer dan 238 gulden.²⁵

EERSTE OOSTENRIJKSE RESTAURATIE (december 1790 - november 1792)

In december 1790 namen de Oostenrijkers echter weer het heft in handen in de Zuidelijke Nederlanden. Om een nieuwe opstand te vermijden, kondigde de hoofdschepenbank van Dendermonde een amnestie af voor revolutionairen²⁶, maar die moesten in elk geval niet rekenen op een interessante betrekking. Dat gold blijkbaar ook voor Kalken want in 1791 werd - op de burgemeester en de griffier na - een volledig nieuw bestuur aangesteld. De Habsburgse politiek zorgde echter voor een radicalisering binnen de politieke bewegingen. Ook in Kalken waren er tegenhangers van het Oostenrijkse bewind. Onder andere J.J. Debbaudt, dokter in Kalken, stond al van voor de Brabantse Omwenteling bekend als een Vonckist.²⁷

EERSTE FRANSE ANNEXATIE (november 1792 - maart 1793)

Door de Franse overwinning op de Oostenrijkers op 6 november 1792, kregen de Zuidelijke Nederlanden een nieuwe overheerser. Ze stonden er echter niet vijandig tegenover. Dit was eveneens het geval in Kalken. Binnen bepaalde kringen werd zeer enthousiast gereageerd op de woorden '*liberté*' en '*égalité*'. Onder impuls van onder meer J.J. Debbaudt, werd begin december 1792 een vrijheidsboom geplant voor de kerk, en werd een manifest geschreven voor de 'vrije Kalkense burgers'.²⁸ Er werden tevens volksvertegenwoordigers gekozen, waarbij J.J. Debbaudt tot voorzitter verkozen werd. De schepenbank bleef nog wel bestaan, maar werd bijna alle macht ontnomen. Het nieuwe bestuur wou meer zelfstandigheid, en trachtte zich samen met Overmere en Uitbergen af te scheuren van het Land van Dendermonde. Lang zou dit sprookje echter niet duren. Door de plunderingen van het Franse leger, en de zware belastingen die opgelegd werden, begon het volk vijandig te staan ten opzichte van de nieuwe overheersers. Ook de nieuw verkozen volksvertegenwoordiging slaagde er binnen Kalken niet in om haar macht te consolideren, en vanaf februari 1793 werd de macht stilaan weer overgeheveld naar de schepenbank.

TWEEDE OOSTENRIJKSE RESTAURATIE (maart 1793 - juli 1794)

Ook op internationaal gebied bleef het niet windstil. Op 18 maart 1793 leden de Fransen een nederlaag tegen Habsburg, en trokken ze zich terug uit de Vlaamse

²⁵ E. BOGAERT & A. VAN DE SOMPEL, 1997, p. 301.

²⁶ E. BOGAERT & A. VAN DE SOMPEL, 1997, pp. 302-303.

²⁷ E. BOGAERT & A. VAN DE SOMPEL, 1997, p. 298.

²⁸ E. BOGAERT & A. VAN DE SOMPEL, 1997, p. 303.

regionen. Dit ging gepaard met wantoestanden zoals roof, plunderingen en rellen, waardoor de bevolking heel wat te verduren kreeg. De Oostenrijkers traden bij hun restauratie mild op ten opzichte van dissidenten, omdat ze er alle belang bij hadden de steun van de bevolking te krijgen. De vroegere schepenbank van Kalken werd officieel weer in ere hersteld, en bleef qua bezetting ongewijzigd. De dreiging van de Fransen bleef zeer reëel, zodat het leger heel wat goederen opeiste van de bevolking. Vooral rijtuigen, karren en paarden werden geconfisqueerd. De bewoners werden ook aangespoord tot het geven van de zogenaamde 'patriottische giften'.²⁹ In het voorjaar van 1794 was de Franse dreiging zo nijpend dat de schepenbank van Dendermonde een bevel uitvaardigde dat elke gemeente één man per honderd moest afstaan voor legerdienst in een vrijwilligerscorps.³⁰

TWEEDE FRANSE ANNEXATIE (juni 1794 - september 1795)

De maatregelen van het Habsburgse huis mochten echter niet baten, want na hun nederlaag tegen de Fransen op 26 juni 1794 verlieten ze opnieuw de Nederlanden. Dit keer zou het voorgoed zijn. De instelling van de Fransen was deze keer geheel anders, in plaats van het verspreiden van de liberale idealen, moesten de veroverde gebieden deze keer zoveel mogelijk opbrengen om de oorlogseconomie te steunen. Herhaalde opeisingen en dwangbetalingen waren hiervan het gevolg. De meeste inwoners van Vlaanderen hadden de nieuwe invasie al met schrik tegemoet gezien. Zij die wel samenwerkten met het nieuwe regime genoten in hun omgeving maar weinig sympathie. Er was echter vaak ook een grote kloof tussen de principes en de dagelijkse politiek. In Kalken moet dit ook zo het geval geweest zijn, want de schepenbank bleef nog steeds het bestuur van de gemeente in handen houden, en ook aan de instellingen werd voorlopig nog niet geraakt.

DIRECTOIRE (september 1795 - november 1799)

Op 1 oktober 1795 werden de Zuidelijke Nederlanden ook administratief geannexeerd bij de Franse Republiek.³¹ In de eerste maanden van het Directoire werden in Kalken echter nog geen bestuurlijke hervormingen doorgevoerd. F.G. De Geyter, die griffier was, werd officieel benoemd tot agent, maar hij weigerde de functie. In de eerste helft van 1796 vond de reorganisatie dan toch plaats. Kalken werd samen met Overmere, Laarne, Uitbergen, Berlare, Moerzeke en Grembergen ondergebracht in het kanton Overmere. Van dit kanton had Kalken verreweg de grootste bevolking, maar toch werd ze niet de hoofdmunicipaliteit. Misschien was dit wel omdat de

²⁹ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 8, 15 juni 1793.

³⁰ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 8, 3 juni 1794.

³¹ L. FRANÇOIS, 1999, p. 177.

Fransen Kalken wilden straffen voor haar onafhankelijkheidsstreven tijdens de Eerste Franse Annexatie. Het was echter geen gemakkelijk werk om mensen te vinden die zich wilden identificeren met het nieuwe regime en de functie van agent of adjunct van de municipaliteit op zich wilden nemen. Vaak was men gedwongen om uiteindelijk toch Fransgezinden te benoemen, maar de bevolking stond hier dan vijandig tegenover. Dit blijkt ook uit de bedroevend lage opkomsten bij de stemmingen.

Op 5 september 1798 werd de verplichte militaire dienst ingevoerd, de conscriptie. Men kon er enkel aan ontkomen door lottrekking, als er meer dienstplichtigen waren dan men nodig had. Voor de bevolking van het kanton Overmere was dit blijkbaar de druppel die de emmer deed overlopen. Op 21 oktober plunderden een zestiental '*brigands*' uit Overmere en een tiental omliggende gemeenten de huizen van de Fransgezinde burgers, en vernietigden ze de archieven van de municipale administratie.³² De volgende dag trokken ze naar Kalken, waar ze de vrijheidsboom van 1792 omhakten, en ook hier de huizen van de Fransgezinden plunderden. Ook het huis van J.J. Debbaudt werd niet gespaard. Helaas voor de burgers, werden de gemeenten aansprakelijk gesteld voor de aangerichte schade, en waren het de belastingbetalende inwoners die ervoor opdraaiden. Kalken werd veroordeeld tot een boete van 735,47 fr.³³

CONSULAAT - KEIZERRIJK (november 1799 - april 1814)

Na de staatsgreep van Napoleon Bonaparte in 1799, kregen de gemeenten in februari 1800 hun zelfstandig bestuur terug. Dit zorgde voor een bedaring van de gemeederen. C.C. Debbaudt - de zoon van dokter J.J. Debbaudt - werd aangesteld tot burgemeester.³⁴ Hij zou dit gedurende de hele Franse periode blijven. In de gemeenteraad zetelden ook opnieuw heel wat schepenen uit de vroegere schepenbank. Algemeen gezien bleef het gemeentebestuur vanaf nu tamelijk homogeen. Acht van de twintig gemeenteraadsleden bleven hun ambt gedurende de hele periode uitoefenen, en zelfs daarna nog.

Na alle omwentelingen en onrust in de gemeente, kondigde zich nu enigszins een stabilisatie aan. De sociale ontwikkeling van de gemeente bleek op een zeer laag peil te staan. Degelijk onderwijs was onbestaande, slechts 430 personen konden lezen en schrijven, en de burgemeester schatte het aantal personen in 1801 met meer kennis op amper 10.³⁵ Ook medisch ging het de gemeente niet altijd voor de wind. In januari 1805 bijvoorbeeld, werd een kwakzalver gearresteerd die gebruik maakte van kwikchloride in zijn geneespraktijken.³⁶ Ook de godsdienst die uit het publieke

³² E. BOGAERT & A. VAN DE SOMPEL, 1997, pp. 330-331.

³³ E. BOGAERT & A. VAN DE SOMPEL, 1997, p. 332.

³⁴ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 274, 2 januari 1801.

³⁵ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 274, 10 oktober 1801.

³⁶ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 266, 21 januari 1805.

leven gebannen was, moet voor een conservatieve gemeente als Kalken moeilijk te verwerken geweest zijn.³⁷ Dat er ook economisch een groot verschil bestond tussen de uitgevaardigde wetten, zal wel niet verbazend zijn. Het nieuwe systeem van maten en gewichten vond maar zeer langzaam ingang in de gemeente, en ook met de belastingen - vooral deze op het brouwen van bier en op stokerijen - werd regelmatig een loopje genomen.³⁸ Handel in Kalken werd zeker niet op grote schaal gevoerd, daar er zelfs geen wekelijkse markt gehouden werd.³⁹ Ondanks alle moeilijkheden bleven opstanden, of revolutionaire ideeën onder dit bewind uit. De burgemeester slaagde er blijkbaar in om te schipperen tussen de noden van zijn gemeente, en het Franse bestuur, dat hij ongetwijfeld zeer genegen was. Een bewijs hiervan vinden we in de feesten die in de gemeente georganiseerd werden ter ere van de keizer in 1806.⁴⁰ De kans is wel reëel dat de burgemeester in zijn brief overdreef over het enthousiasme van de bevolking die de hele tijd "lang leve de keizer" zouden uitgeroepen hebben, maar er zullen ongetwijfeld wel festiviteiten gehouden zijn.

Op militair vlak bleven de gehate conscripties verder leven. Er was regelmatig sprake van deserteurs die gezocht waren in de streek, en ook Kalkenaren zetten het soms op een lopen. In de periode van het Consulaat en het Keizerrijk overleden er 32 Kalkense conscripts. Slechts één van hen stierf op het slagveld, de anderen overleden in hospitalen ten gevolge van verwondingen of opgelopen infecties.⁴¹ Daarnaast bleven ook de opeisingen die al tijdens de Oostenrijke periode gestart waren, onverminderd doorgaan. Dit legde natuurlijk een zware last op de economie. Regelmatig moest de bevolking van de gemeente ook goederen of soldaten van het leger inkwartieren. Dat dit niet altijd even vlot verliep, bewijzen de moeilijkheden die de burgemeester had om een paard van het leger in te kwartieren in de zomer van 1801. De weduwe van J. Van Damme bleef systematisch weigeren om het dier onderdak te geven, zodat de zaak een halve zomer bleef aanslepen en de burgemeester zich uiteindelijk zelfs moest wenden tot een andere burger om dit paard een plaats te geven.⁴²

OVERGANGSPERIODE (april 1814 - september 1815)

Ook het Franse bewind zou niet eeuwig blijven duren. Het vertrouwen in de Fransen brokkelde af ten gevolge van de industriële en landbouwcrisis, en door de nederla-

³⁷ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 266, 29 juli 1802.

³⁸ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 266, 2 oktober 1803 & 272, 24 juni 1804.

³⁹ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 274, 28 februari 1802.

⁴⁰ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 272, 16 augustus 1806.

⁴¹ E. BOGAERT & A. VAN DE SOMPEL, 1997, p. 434.

⁴² Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 274, 15 juni 1801, 25 juli 1801, 12 augustus 1801, 17 augustus 1801.

gen die Napoleon opliep in Rusland. Al op 25 september 1813 diende burgemeester C.C. Debbaudt zijn ontslag in⁴³, dat echter geweigerd werd. Eerste adjunct J.H. Polfliet nam vanaf dan het grootste deel van het dagelijkse bestuur van de gemeente over. In het voorjaar van 1814 verlieten de Fransen opnieuw onze streken, en werd het bestuur overgenomen door de geallieerde troepen. De samenstelling van de gemeenteraad in Kalken bleef hierbij ongewijzigd.

De opeisingen van het leger bleven stijgen, en vanaf maart 1814 was de vraag groter dan het aanbod. De gemeente slaagde er niet langer in de gevraagde goederen te leveren.⁴⁴ Misschien was hier ook enige onwil van de burgemeester tegenover het nieuwe regime aanwezig? De totale chaos van de periode blijkt ook uit de brief die de burgemeester schrijft om aanklacht te doen van de militairen, die zijn huis bezet hadden.⁴⁵

VERENIGD KONINKRIJK DER NEDERLANDEN (september 1815 - augustus 1830)

Nadat de Zuidelijke Nederlanden officieel onder leiding kwamen van koning Willem I, vond er een nieuwe reorganisatie van het lokale bestuur plaats. Het aantal gemeenteraadsleden werd beperkt tot elf. In Kalken werkte men gewoon verder met de langst zetelende raadsleden. Burgemeester C.C. Debbaudt bleef - tegen zijn wil in - officieel de burgemeester van Kalken. Vermoedelijk kon hij niet omgaan met het nieuwe regime, want het grootste deel van zijn ambtstermijn liet hij zich vervangen door adjunct J.H. Polfliet. In 1818 vonden verkiezingen plaats in de gemeente, en werd een nieuwe burgemeester aangesteld: E. Rooman. Over de verdere samenstelling van het bestuur is echter niets geweten, omdat deze gegevens verloren zijn gegaan.⁴⁶ In de praktijk bleef het vermoedelijk adjunct J.H. Polfliet de gemeente leiden, want vanaf 1 oktober 1818 ondertekende hij zijn briefwisseling met 'gedelegeerd burgemeester'.⁴⁷ Vanaf 1823 zou het trouwens opnieuw C.C. Debbaudt zijn die burgemeester was van de gemeente.

Op sociaal vlak was een grote verandering van het nieuwe regime dat de godsdienst opnieuw in het openbare leven mocht komen. De lonen van de pastoor werden nu voor een deel betaald door de gemeente, wat in Kalken voor enige problemen zorgde omtrent het precieze bedrag dat daarvoor moest worden uitgekeerd.⁴⁸

⁴³ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 272, 25 september 1813.

⁴⁴ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 273, 15 maart 1814, 17 maart 1814.

⁴⁵ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 273, 21 augustus 1815.

⁴⁶ E. BOGAERT & A. VAN DE SOMPEL, 1997, p. 336.

⁴⁷ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 273, 1 oktober 1818.

⁴⁸ Beveren, Rijksarchief, Gemeentelijk Oud Archief Kalken, nr. 273, 7 april 1814, 6 januari 1817.

BESLUIT

Was Kalken een revolutionaire gemeente? Vooral tussen 1790 en 1800 zou men vermoeden van wel. Althans, er waren revolutionairen aanwezig in de gemeente, zoals J.J. Debbaudt en zijn kompanen tijdens de Eerste Franse Annexatie. Toch waren deze revolutionairen niet opgewassen tegen de conservatieve mentaliteit van de rest van de Kalkense bevolking, zodat het bestuur van de gemeente grotendeels ongewijzigd bleef, en er weinig van de revolutionaire ideeën doorsijpelden naar de gehele bevolking. Onder het Directoire echter, was het de bevolking wel te veel, en brak er wel een opstand uit, de Boerenkrijg. Deze werd - zoals overal anders waar er opstand uitgebroken was - neergeslagen door het leger, zodat de bevolking weer bij af stond.

Daarna was het ook gedaan met de revolutionaire ideeën. Vanaf het Consulaat werd Kalken een rustige gemeente, waar weinig gebeurde, en die braaf haar aandeel aan de staat en het leger afstond. Burgemeester C.C. Debbaudt zit hier ongetwijfeld voor iets tussen. Ook na de Franse overheersing en onder het nieuwe regime van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden liet Kalken niet vel eer van zich horen. Hoewel de opeisingen iets meer tegenstand ondervonden, werd er geen verdere reactie aan gegeven.

Algemeen beschouwd kan men stellen dat - op de Boerenkrijg na - het merendeel van de inwoners niet veel anders van alle politieke omwentelingen merkten dan de zware lasten die ze moesten dragen door de opeisingen van het leger, en de conscripties die ingevoerd werden. De landbouwgemeente bleef een landbouwgemeente en veranderde niet intrinsiek doorheen deze periode van revoluties en omwentelingen.

Bibliografie

1. BRONNEN

Rijksarchief te Beveren

Gemeentelijk Oud Archief Kalken

- 8: Briefwisseling met de hoofdschepenen van het Land van Dendermonde, 1750 - 1795.
- 266: Correspondentie met de prefect, 1800 - 1806.
- 267: Correspondentie met de prefect, 1806 - 1810.
- 268: Correspondentie met de prefect, 1811 - 1815.
- 274: Kopie van uitgegane brieven, 1800 - 1804.
- 272: Kopie van uitgegane brieven, 1804 - 1814.
- 273: Kopie van uitgegane brieven, 1814 - 1819.

Gemeentelijk Oud Archief Overmere

- 6-14: Correspondentie allerlei, 17^e - 18^e eeuw.

2. LITERATUUR

- ART J., VANHAUTE E. (red.), *Inleiding tot de lokale geschiedenis van de 19de en 20ste eeuw*, Gent, 2003.
- BALTHAU E., *Archeologische Inventaris Vlaanderen: Laarne*, Gent, 1984.
- BOGAERT E., VAN DE SOMPEL A., *Kalken. Van de Franse Revolutie tot de gemeentefusie met Laarne*, Kalken, 1997.
- BROECKAERT J., *Geschiedenis van Wetteren, gevolgd van een historische schets der omliggende gemeenten*, Gent, 1862.
- DAUWE C., *Calcken door de eeuwen heen*, Kalken, 1908.
- DE LANDTSHEER K., *Bijdrage tot het Archeologische onderzoek van de gemeente Kalken (Laarne, O.VL.)*, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, RUG, 1980-1981.
- DE POTTER F., BROECKAERT J., *Geschiedenis van de gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen. Vierde reeks. Arrondissement Dendermonde*, deel 1, Gent, 1889, Kalken.
- DE RUYVER L., *Kalken. Sint Denijsparochie. Dopen 1797 - 1900*, Gent, 1998.
- DE RUYVER L., *Kalken. Sint Denijsparochie. Huwelijken 1604 - 1900*, Gent, 1998.
- DE RUYVER L., *Kalken. Sint Denijsparochie. Overlijdens 1604 - 1900*, Gent, 1998.
- DHAENENS E., *Kalken. Kerk en kunstschaten*, Kalken, 1960.
- DUQUET F., *Zo was Kalken*, Schellebelle, 1982.
- FRANÇOIS L., De Franse Tijd en het Verengd Koninkrijk der Nederlanden, in: *Bronnen voor de studie van het hedendaagse België*, Brussel, 1999, pp. 159-199.
- GALESLOOT E., Les représentants du peuple à Calcken, 1792-1793, *Le Messenger des sciences historiques de Belgique*, 1875, pp. 71-78 en 344-351.
- LINTHOUT G., *Politieke dynastieën bij burgemeesters in de provincie Oost-Vlaanderen, 1880-1976*, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, RUG, 1996.
- MEYS M., *Kalken. Volkstelling 1796. Schelvedepartement*, Gent, 1998.
- VRIELINCK S., *De territoriale indeling van België, 1795 - 1963*, Leuven, 2000.

Bijlage: Indentificatie van de gemeente Kalken**1. Municipaal kanton en gerechtelijke ressorten**

* Municipaal kanton	1796-1800	Overmere
Gerechtelijk kanton	8 december 1801-1963	Wetteren
* Gerechtelijk arrondissement	1796-1800	Sint-Niklaas
	18 maart 1800-1963	Dendermonde
* Gerechtelijk departement	1796-1815	Schelde
Gerechtelijke provincie	1815-1963	Oost-Vlaanderen

2. Bestuurlijke ressorten

* Militiekanton	10 februari 1817-1825	Overmere
	16 juni 1825-1864	Laarne
	21 november 1864-1870	Kalken
	25 oktober 1870-1914	Wetteren
* Administratief arrondissement	1800-1963	Dendermonde
* Administratief departement	1796-1815	Schelde
Administratieve provincie	1815-1963	Oost-Vlaanderen

3. Officiële bevolkingscijfers

VIII	3899 inwoners
1806	3941 inwoners
1816	4304 inwoners
1818	4513 inwoners
1820	4521 inwoners
1830	4876 inwoners
1846	4920 inwoners
1856	4828 inwoners

4. Oppervlakte

1834/35	2048 hectare
---------	--------------

5. Municipaal kanton: Overmere (13 februari 1796-17 februari 1800)

- * Samenstellende gemeenten: Berlare, Grembergen, Kalken, Laarne, Moerzeke, Overmere, Uitbergen
- * Geen wijzigingen in kantongrens
- * Geen rechtbank van koophandel

Castellum

Driemaandelijks tijdschrift van de VERENIGING VOOR
LOKALE GESCHIEDENIS VAN KALKEN EN LAARNE

Dienst Wettelijk Depot nr. B.D. 40.652

Oplage: 280 exemplaren

Omslagillustratie: het wapenschild van Kalken

INHOUD

<i>Woord vooraf</i>	
Eric Balthau	3
<i>Revolutionair Vlaanderen ? Kalken 1790-1820</i>	
Goedele De Roo	5
Inhoudstafel	82

De auteurs zijn verantwoordelijk voor de inhoud van hun bijdrage.
Teksten mogen worden overgenomen mits vermelding van de bron en de auteur,
en het toezenden van een exemplaar.